

YENİ NESİL NOTLAR

ETKİNLİK İÇERİKLİ

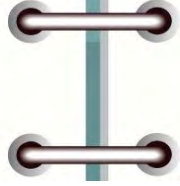

SORU DESTEKLİ

KAZANIM UYUMLU

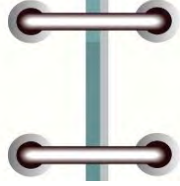

İSTİKLÂL MARŞI

**Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.**

**Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.**

Mehmet Âkif Ersoy

ÖNSÖZ

Değerli meslektaşlarım ve sevgili öğrenciler;

Son dönemlerde gördük ki LGS sorularında artık doğrudan bilgi yerine, yorumlama kabiliyetini ölçen sorular gelmektedir. **SosyalKampüs** ders notunu hazırlanırken bu önemli olay göz önünde bulunduruldu. Amacımız yalnızca akademik başarıyı artırmakla sınırlı değildi elbette. Bunun yanında T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersini isteyerek ve severek öğrenmenizi sağlamak. Değerlerini ve tarihini bilen nesiller yetiştirmenin her Sosyal Bilgiler öğretmenin en büyük gayesi olduğunu biliyorum. Bu istek ve motivasyonla hazırlanan bu çalışmada;

Ders notları Kazanım soruları Pekiştirici etkinlikler Sözlük

gibi bölümler yer almaktadır. Bu çalışmanın sınava hazırlık sürecinize katkı sunmasını dilerim.

Dokümanlarımız hakkında bilgi ve haber almak için **@sosyalkampuss** instagram sayfamızı takip etmenizi ve <http://www.altinkarne.com/> sitesine kayıt olmanızı tavsiye ederim.

Mustafa PETEK

Sosyal Bilgiler Öğrt. & Nartest Sosyal Bilgiler Yazarı

YAZAR

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

YOUTUBE KANALIMIZA ABONE OLMAYI UNUTMAYIN

Abone
OL YouTube

Mustafa PETEK

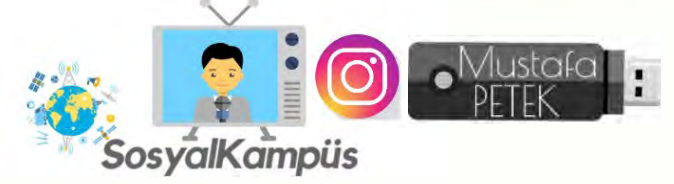
TIKLA

https://www.youtube.com/channel/UCvqYyI5xg3Qah8n1F6SlWrQ?view_as=subscriber

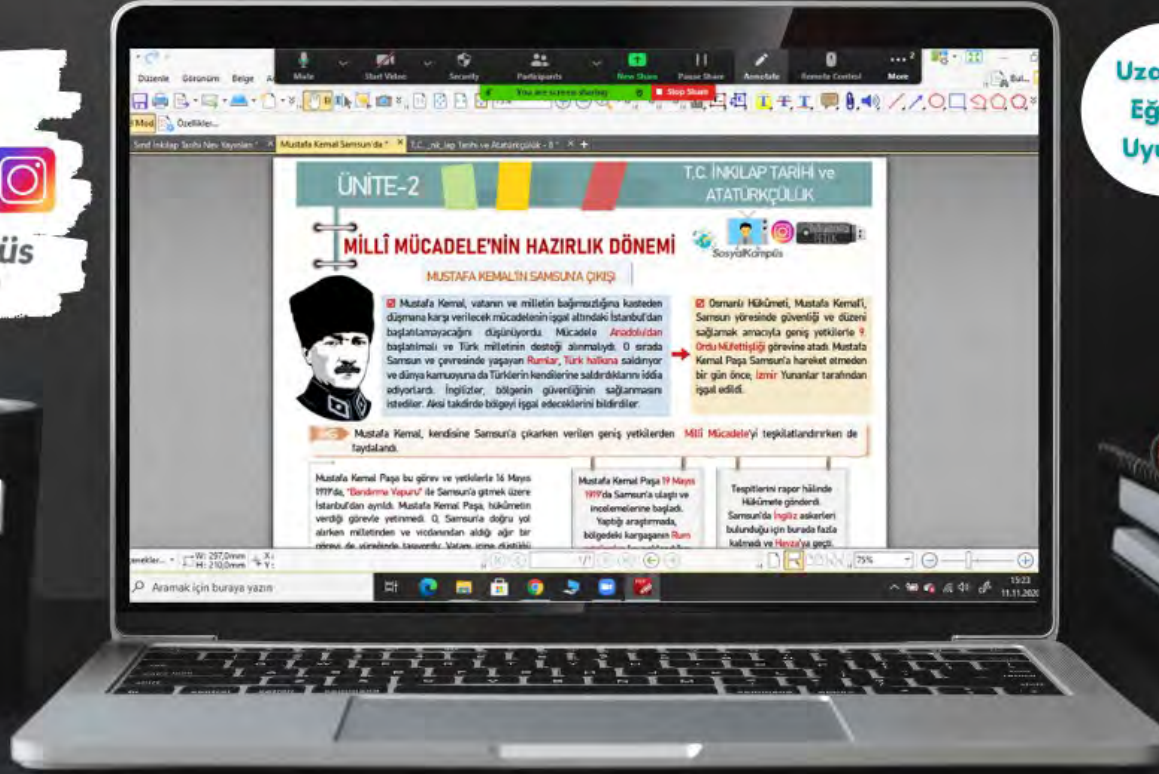
GİRİŞ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

İLGİNİZE TEŞEKKÜRLER!

SosyalKampüs Yeni Nesil Ders Notları

Uzaktan
Eğitim
Uyumlu

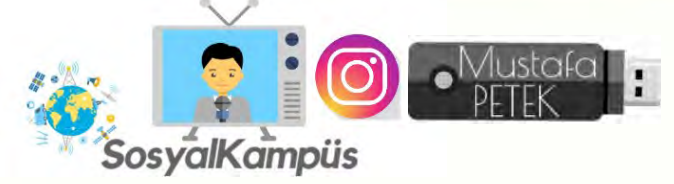
SosyalKampüs Yeni Nesil Ders Notlarının I. Ünite bölümü indirilme sayısı aşağıda verilmiştir.

SosyalKampüs Yeni Nesil Ders Notları
İndirilme Sayısı (Güncel)

18.000

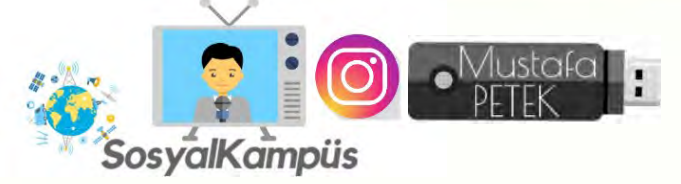
MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

Mustafa Kemal, Sivas Kongresi Üyeleriyle, Sivas, 11 Eylül 1911

I. DÜNYA SAVAŞI

SosyalKampüs

GENEL NEDENLER

ÖZEL NEDENLER

Fransız İhtilali ile yayılan **milliyetçilik** akımının etkisi.

Sanayi İnkılabı sonucunda **ham madde** ve **pazar** arayışının artması.

Devletler arası **bloklaşma** ve **silahlanma** yarışı.

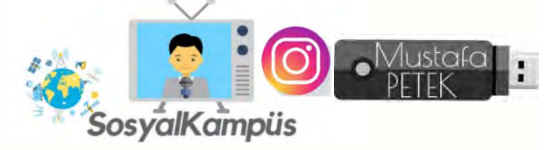
Rusya ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun **Balkanlara** hakim olma politikaları.

Almanya ile Fransa arasında rekabete dönüşen zengin kömür yatağına sahip **Alsas-Loren** bölgesi.

Rusya'nın yürüttüğü **Panslavizm** politikası ve sıcak denizlere (Akdeniz'e) inme çalışmaları.

SAVAŞI BAŞLATAN OLAY

Saraybosna'yı ziyaret eden Avusturya-Macaristan veliahdının bir Sırp tarafından öldürülmesi I. Dünya Savaşı'nın bahanesi oldu. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, suikasttan sorumlu tuttuğu Sırbistan'a savaş açtı (28 Temmuz 1914). Diğer Avrupalı devletler de kısa sürede savaşa katıldılar.

I. DÜNYA SAVAŞI'NDA BLOKLAR

SAVAŞ ÖNCESİNDE

İTİLAFLAR DEVLETLERİ

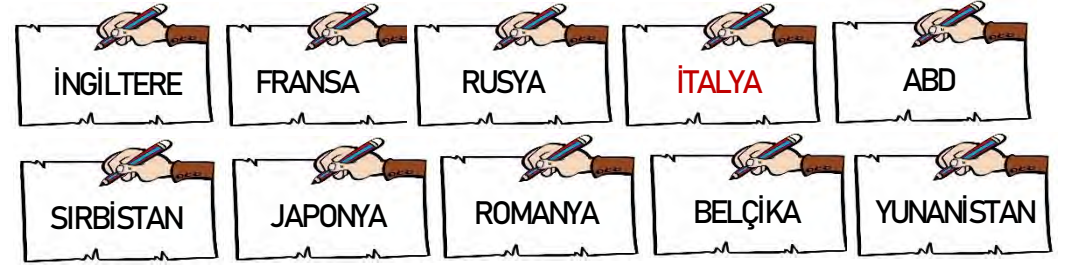

İTTİFAK DEVLETLERİ

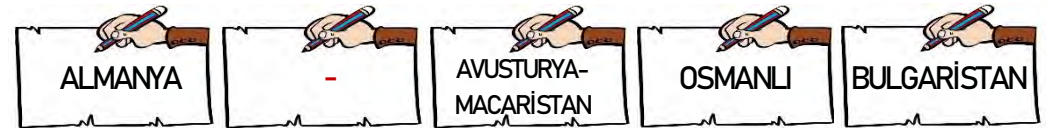

SAVAŞ SIRASINDA

İTİLAFLAR DEVLETLERİ

İTTİFAK DEVLETLERİ

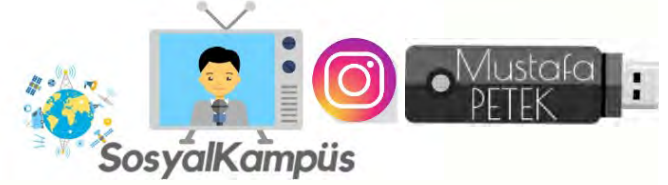

İttifak grubunda yer alan İtalya, kendisine Anadolu'nun batısında ve güneyinde bulunan bazı toprakların vaat edilmesi üzerine İtilaf Devletleri grubuna geçti.

Almanlar, Atlas Okyanusu'nda Amerikan gemilerini denizaltılarla vurmaya başladılar ABD bu saldırılar karşısında I. Dünya Savaşı'na girme kararı aldı.

I. DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI DEVLETİ

SosyalKampüs

ALMANYA NEDEN OSMANLI DEVLETİ'Nİ KENDİ
GRUBUNDA GÖRMEK İSTEDİ?

- Yeni cepheler açarak savaşı geniş alanlara yaymak. (Savaşta yükünü hafifletmek)
- Osmanlı Devleti'nin **jeopolitik** konumundan faydalanmak.
- Osmanlı halifesinin **dinî** gücünden faydalanmak.
- Osmanlı Devleti'nin insan gücü ile yer altı ve yer üstü kaynaklarından faydalanmak.

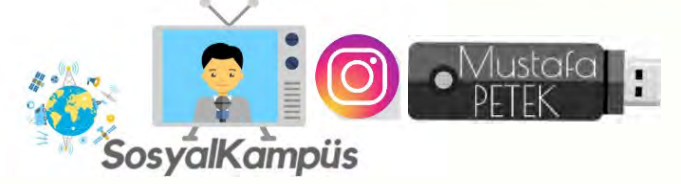
✓ Osmanlı yöneticileri, **ilk** ittifak teklifini İngilizlere yani **İtilaf Devletlerine** yaptılar. Osmanlı Devleti'nin bu ittifak teklifi, Rusların da baskısıyla, İngilizler tarafından reddedildi. Çünkü İtilaf Devletleri Osmanlı'yı **"bölüşülecek pasta"** olarak görüyorlardı.

OSMANLI DEVLETİ NEDEN ALMANYA'NIN
YANINDA SAVAŞA GİRMEK İSTEDİ?

- Dünya siyasetinde **yalnızlıktan** kurtulmak.
- Son zamanlarda kaybedilen toprakların -hiç olmazsa- bir kısmı geri almak.
- Ülke ekonomisini olumsuz etkileyen **kapitülasyonları** sonlandırmak.
- Osmanlı Devlet yöneticilerinin savaşı Almanya'nın kazanacağına olan inançları.

✓ Savaşın başlangıcında **tarafsızlığını** açıklayan Osmanlı Devleti aynı zamanda seferberlik ilan etti. Bu durum, yakın bir gelecekte savaşa girme ihtimalinin olduğunu göstermekteydi.

OSMANLI DEVLETİ SAVAŞA NASIL DAHİL OLDU?

SosyalKampüs

İtilaf Devletleri donanmasından kaçan **Goeben** ve **Breslau** (Breslav) adındaki iki **Alman** gemisi, Çanakkale Boğazı'na gelerek Osmanlı Devleti'ne sığınmak istedi.

Osmanlı Devleti bu iki gemiyi satın aldığını açıkladı. Gemilere Türk bayrağı çekilerek **Yavuz** ve **Midilli** adları verildi.

Bu gemilere diğer gemilerin katılmasıyla Karadeniz'e açılan filo, **Rusya**'nın Sivastopol, Odessa (Odesa) ve Kefe liman şehirlerini topa tuttu.

Bu olay üzerine 3 Kasım 1914 tarihinde Rusya, Osmanlı Devleti'ne **savaş** ilan etti.

Osmanlı Devleti'nin bir **oldubitti** ile savaşa girmesinden sonra **yeni cepheler** açıldı ve savaş daha geniş bir alana yayılmış oldu.

Osmanlı ordularının Birinci Dünya Savaşı'na katılmasıyla Almanya'nın cephedeki yükü hafifledi.

İngiltere, Fransa ve Rusya, Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesiyle birlikte bu devletin topraklarını paylaşma projelerini uygulamak üzere harekete geçtiler. Bu amaçla İtalya'yı da kendi yanlarına çekerek Osmanlı topraklarının bölüşülmesini öngören **gizli antlaşmalar** yaptılar.

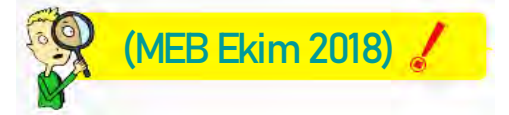
KAZANIM SORUSU-1

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda:

- I. Sınırlar yeniden çizilmiştir.
- II. Milletler Cemiyeti kurulmuştur.
- III. İmparatorluklar yıkılmış yerine ulus devletler kurulmuştur.
- IV. Ülkeler ve şehirler harap olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'nın yukarıdaki sonuçlarından hangileri savaş sonunda toprak kayıplarının yaşandığına kanıt gösterilebilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) I, II ve IV. D) II, III ve IV.

KAZANIM SORUSU-2

**KÜRESEL BİR SAVAŞ:
I. DÜNYA SAVAŞI**

SAVAŞ, 28 TEMMUZ 1914'TE BAŞLADI, 11 KASIM 1918'DE SONA ERDİ

SAVAŞI İTTİFAK DEVLETLERİ KAZANDI

AVRUPA MERKEZLİ KÜRESEL SAVAŞA 40 ÜLKE KATILDI

İTTİFAK DEVLETLERİ

- FRANSA
- RUSYA
- İNGİLTERE

İTTİFAK DEVLETLERİ

- ALMANYA
- AVUSTURYA MACARİSTAN
- OSMANLI İMPARATORLUĞU

SAVASTA İLK KEZ KULLANILAN ARAÇLAR

- TANK
- DENİZALTI
- KİMYASAL SİLAH
- ZIRHLI ARAÇLAR
- TELGRAF

- Yenilen devletlerle ayrı ayrı ve şartları oldukça ağır antlaşmalar imzalanmıştır.
- Türkiye, Polonya, Çekoslovakya ve Yugoslavya gibi yeni devletler kurulmuştur.

Verilen görselden hareketle I. Dünya Savaşı ile ilgili olarak;

- I. İttifak Devletlerinin aleyhinde sonuçlandığı,
 - II. Dört yılı aşkın bir süre devam ettiği,
 - III. Haberleşme alanında ilklere sahne olduğu,
 - IV. Yeni rejimlerin ortaya çıkmasını sağladığı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) I ve III

B) I, II ve III

C) II, III ve IV

D) I, II, III ve IV

CEPHELERDE OSMANLI DEVLETİ

SAVUNMA CEPHESİ

- Çanakkale Cephesi
- Irak Cephesi
- Suriye-Filistin Cephesi
- Hicaz-Yemen Cephesi

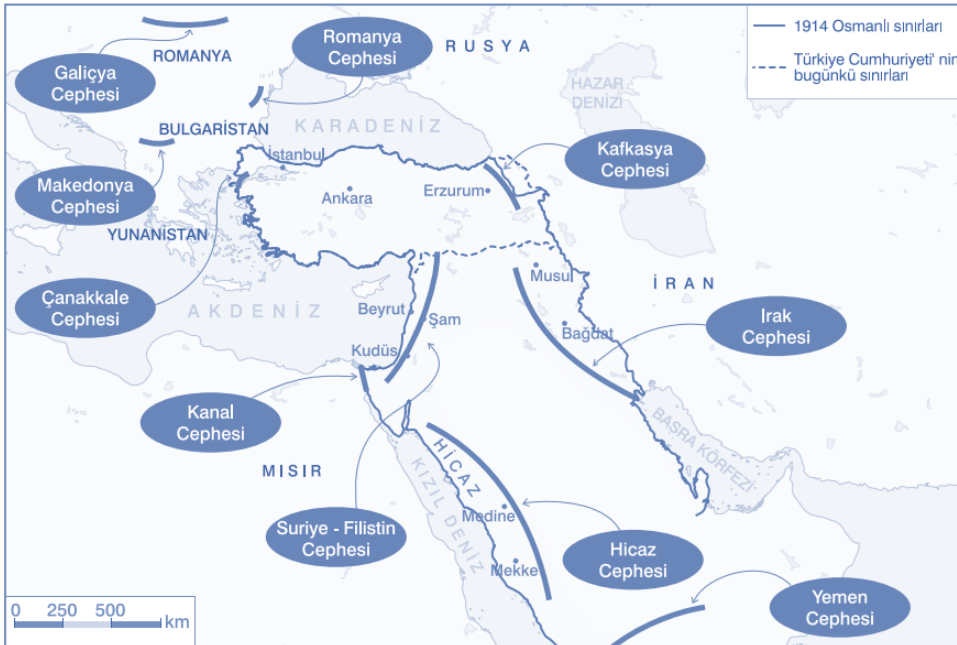
TAARRUZ CEPHESİ

- Kafkas Cephesi
- Kanal Cephesi

YARDIM CEPHESİ

- Galiçya Cephesi
- Makedonya Cephesi
- Romanya Cephesi

Osmanlı Devleti; I. Dünya Savaşı'nda sadece **Çanakkale Savaşı**'nda kesin zafer elde etmiştir.

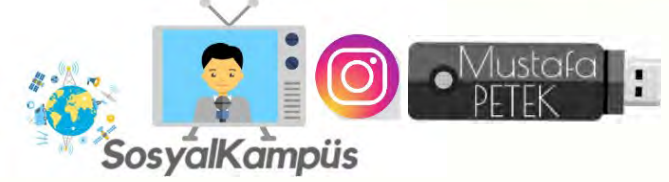

“2K” yani **Kafkas** ve **Kanal**; taarruz (saldırı) cepheleridir.

“3Ya” yani **Galiçya**, **Romanya** ve **Makedonya** cepheleri müttefiklere yardım cepheleridir.

Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı'nda **Kafkas**, **Suriye** ve **Çanakkale** cephelerinde görev almıştır.

ÇANAKKALE CEPHESİ

SosyalKampüs

?

SAVAŞIN NEDENLERİ

18 MART 1915

İtilaf Devletleri, Çanakkale ve İstanbul Boğazlarını ele geçirerek;

- ✓ Başkenti ele geçirip Osmanlı İmparatorluğu'na son vermeyi,
- ✓ Rusya'ya yardım ulaştırıp çarlık rejimini güçlendirmeyi,
- ✓ Osmanlı İmparatorluğu'nu savaş dışı bırakıp Almanların hareket alanını daraltmayı,
- ✓ Süveyş Kanalı üzerindeki Osmanlı baskısını ortadan kaldırmayı,
- ✓ Birinci Dünya Savaşı'nı kısa sürede sona erdirmeyi planlıyorlardı.

?

SAVAŞIN SONUÇLARI

Osmanlı Devleti savaşı kazandı ve I. Dünya Savaşı'nın **süresi** uzamış oldu.

İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım gönderemediği için Rusya'da **çarlık rejimi** yıkıldı.

Zafer sonrasında **Bulgaristan** İttifak Grubu içinde savaşa katıldı.

UNUTMA-1

Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'ndeki başarıları onun halk arasında daha çok tanınmasında ve ileride **Millî Mücadele**'nin lideri olmasında son derece etkili olmuştur.

UNUTMA-2

Çanakkale elde edilen başarının etkisiyle **Bulgaristan**, İttifak Devletleri yanında savaşa girdi. Böylece, Osmanlı Devleti' Almanya ile doğrudan kara bağlantısı kurdu.

KAFKAS CEPHESİ

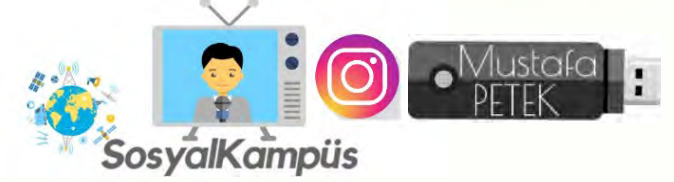
ARALIK 1914

Osmanlı Devleti Kafkas Cephesi'ni Neden Açtı?

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşıyla kaybedilen Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak.

Kafkasya üzerinden Orta Asya Türk Dünyası ile birleşmek (Turancılık İdeali).

Bakü petrollerinin kontrolünü sağlamak.

SosyalKampüs

SONUÇ

Bölgedeki **Ermenilerin** Ruslarla iş birliği yaparak ordumuzu arkadan vurmaları, **salgın hastalıklar**, açlık ve **dondurucu soğuk** nedeniyle harekât başarıya ulaşamadı.

ÖNEMLİ!

Ermenilerin Doğu Anadolu'daki isyanlarını arttırması üzerine Osmanlı Hükûmeti, bölge halkının ve Kafkas Cephesi'ndeki birliklerin güvenliğini sağlamak için harekete geçti. bu amaçla 27 Mayıs 1915'te "**Sevk ve İskân Kanunu**"nu çıkardı.

1916 baharında yeniden taarruza geçen Rus kuvvetleri Erzurum, Erzincan, Muş, Bitlis ve Trabzon'u işgal etti.

16. Kolordu Komutanlığına atanan Mustafa Kemal, Rusları yenilgiye uğratarak Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri aldı.

Rusya'da 1917 yılı Ekim ayında Bolşevik İhtilali çıktı ve Brest-Litovsk Antlaşması'nın imzalanmasıyla Rusya savaştan çekildi. (1918)

Bu antlaşmayla 1878 Berlin Antlaşması'nda kaybedilen Kars, Ardahan ve Batum yöreleri Ruslardan geri alındı.

KANAL CEPHESİ

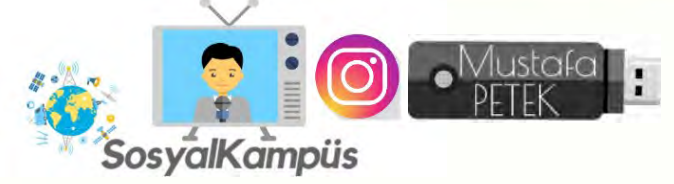
ŞUBAT 1915

Osmanlı Devleti Kanal Cephesi'ni Neden Açtı?

Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin **Uzak Doğu sömürgelerine** giden yolunu kesmek.

Mısır'ı geri almak ve **Doğu Akdeniz**'deki hakimiyetini yeniden sağlamak.

İngilizlerin sömürgelerinden gelebilecek her türlü yardımı engellemek.

SosyalKampüs

SONUÇ

Çöl şartlarının ağırlığı ve Kanal'ın çok güçlü biçimde savunulması nedeniyle Osmanlı Devleti bu cephede başarılı olamadı. İngilizler, Sina Yarımadası'nı alarak Suriye sınırına kadar dayandı.

ÖNEMLİ!

Almanya'nın Süveyş Kanalı'nı alıp İngiltere'nin sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmeyi amaçlaması Osmanlı Devleti'nin **jeopolitik** konumunun önemini göstermektedir.

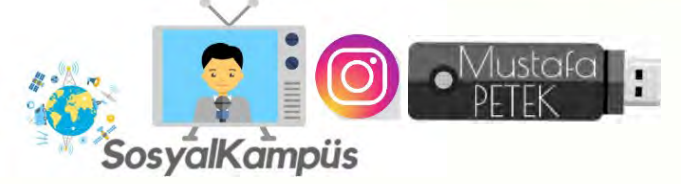
Osmanlı Devleti bu cepheyi **Mısır**'ı geri almak için Almanlarla birlikte açtı.

Bahriye Nazırı **Cemal Paşa** komutasındaki Osmanlı askerleri, Şubat 1915'te Kanal'a ulaşmak için harekete geçtiler.

Çölün zor şartlarında askerlerimizin yorgun düşmesine neden oldu. Yaşanan açlık ve susuzluk, durumu daha da ağırlaştırdı.

Askerlerimiz, Kanal'ı ele geçirmek için birkaç kez girişimde bulduysa da büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldılar.

HİCAZ-YEMEN CEPHESİ

SosyalKampüs

Fahrettin Paşa

SAVAŞ'IN GELİŞİMİ

Kutsal toprakları korumak amacıyla açılan bu cephede Osmanlı Devleti **İngilizlere** ve onların kışkırtmasıyla ayaklanan **Araplara** karşı mücadele etti.

SAVAŞ'IN SONUCU

Fahrettin Paşa komutasındaki Osmanlı askerleri kutsal toprakları kahramanca savundu. Ancak savaşın sonunda Osmanlı Devleti **Hicaz** topraklarından da çekilmek zorunda kaldı.

ÖNEMLİ!

Başta Mekke Emiri Şerif Hüseyin ve çocukları olmak üzere bazı Arap ailelerinin İngilizlerle anlaşarak Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele etmeleri "**İslamcılık**" fikir akımının başarısızlığa uğradığını gösterir.

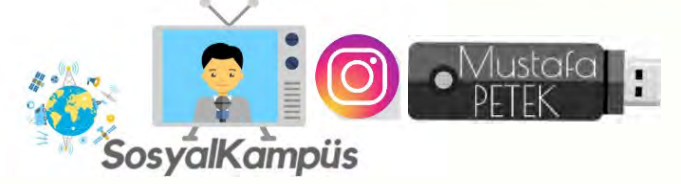
"**Çöl Kapları**" namıyla bilinen Fahrettin Paşa, İngilizler tarafından desteklenen Şerif Hüseyin'e karşı, kısıtlı imkanlara rağmen Medine'yi iki yıl yedi ay savundu.

Kendisi, Peygamberimizin kabrinde bulunan 30 parçadan oluşan kutsal emaneti, işgalcilerin yağmasından korumak için trenle Medine'den İstanbul'a gönderdi.

Hicaz vilayeti; **Mekke** ve **Medine** topraklarını kapsamaktadır.

IRAK CEPHESİ

SosyalKampüs

SAVAŞI'N GELİŞİMİ

İngilizler tarafından sömürge yollarını güvence altına almak, kuzeye doğru ilerleyerek Rusya'ya yardım ulaştırmak ve Irak petrollerini ele geçirmek amacıyla açıldı.

SAVAŞI'N SONUCU

Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre'de İngiliz kuvvetlerini yenilgiye uğrattı ancak sonradan destek birlikleri çıkaran İngilizler Irak içlerine ilerlemeye devam etti. İngilizler, 1917 yılında Bağdat'ı işgal ettiler.

ÖNEMLİ!

Halil Paşa komutasında, Selman-ı Pak Muharebeleri'nde büyük başarı gösteren Osmanlı kuvvetleri; İngiliz askerlerini ve Generalleri Townshend'ı (Tavzınd) esir aldı.

1916 ve 1917 yıllarındaki savaşlar Osmanlı Devleti'nin bağlı bulunduğu İttifak Devletleri'nin başarısızlığı ile sonuçlandığından Orta Doğu tamamen kaybedildi.

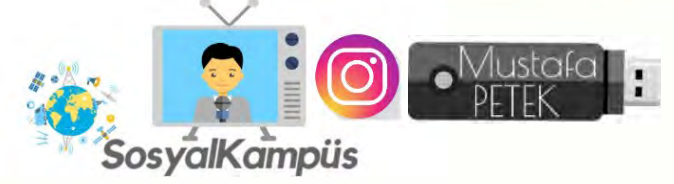

Halil (Kut) Paşa

Kut'ül Amâre'deki ağır yenilgiden ders çıkaran İngiltere, Basra Limanı'nı askerî harekât için genişletti. Limana büyük birlikler çıkartarak tekrar kuzeye ilerledi.

Donanımı son derece zayıf olan Osmanlı ordusu, Bağdat'ı ve zengin petrol yataklarını İngilizlere bırakmak zorunda kaldı.

SURİYE- FİLİSTİN CEPHESİ

SosyalKampüs

☑ Kanal Cephesi'nde Osmanlı Devleti İngilizler karşısında başarısız olmuş ve Suriye'ye kadar geri çekilmişti. İngilizler Filistin topraklarını işgal ederek Suriye'ye yöneldiler ve Şam'ı ele geçirdiler.

☑ Suriye Cephesi'nde Yıldırım Orduları Grubuna bağlı 7. Ordu Komutanlığına atanan Mustafa Kemal, dağılmış olan Osmanlı kuvvetlerini yeniden topladı. Yapılan başarılı savunma savaşı sonucunda İngilizleri Halep'in kuzeyinde durdurmayı başardı.

ÖNEMLİ!

Bölgedeki savunma savaşları devam ederken Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmış Osmanlı Devleti savaştan çekilmiştir. Antlaşmanın şartları gereği Osmanlı orduları terhis edildi.

I. Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal Kafkas, Çanakkale ve Suriye cephelerinde görev almıştır.

Irak, Suriye-Filistin ve Hicaz-Yemen Cephelerinde İngilizlerle mücadele edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin savaştığı cephe sayısının fazlalığı topraklarının geniş olduğunu göstermektedir.

KAZANIM SORUSU-3

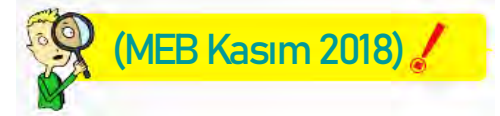

I. Dünya Savaşı'nda devletler İttifak ve İtilaf olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

İttifak (Bağlaşma) Devletleri	İtilaf (Anlaşma) Devletleri
<p>Savaştan önce: Almanya, Avusturya-Macaristan, İtalya.</p> <p>Savaş sırasında: Osmanlı Devleti ve Bulgaristan katıldı.</p>	<p>Savaştan önce: İngiltere, Fransa, Rusya.</p> <p>Savaş sırasında: İtalya, ABD, Sırbistan, Yunanistan, Japonya, Brezilya, Portekiz ve Romanya bu gruba katıldı.</p>

Verilen tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Savaş başladıktan sonra her iki gruba da başka devletlerden katılım olmuştur.
- B) Devletler başka devletlerle anlaşarak güç dengesi oluşturmaya çalışmıştır.
- C) Birinci Dünya Savaşı'na en son dâhil olan devlet Rusya olmuştur.
- D) Savaş sırasında taraf değiştiren devletler olmuştur.

KAZANIM SORUSU-4

I. Dünya Savaşı devam ederken İngiltere, Irak petrollerini ele geçirmek ve Doğu Anadolu'yu işgal etmiş olan Rus Ordusu ile birleşmek amacıyla bu cepheyi açtı. Ayrıca Irak, ticaret yönünden ve Hindistan'ın güvenliği açısından da İngiltere tarafından çok önemli görülmekteydi.

Yukarıdaki metine bakıldığında İngiltere'nin Irak Cephesini açmasında hangi unsurun daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Coğrafi
- B) Ekonomik
- C) Askeri
- D) Sosyal

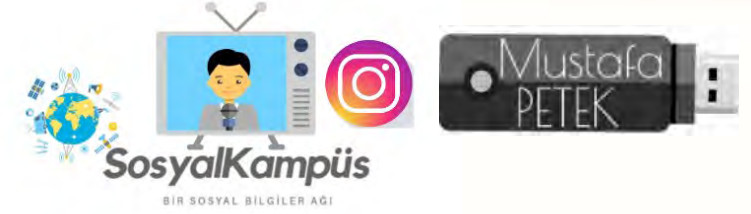
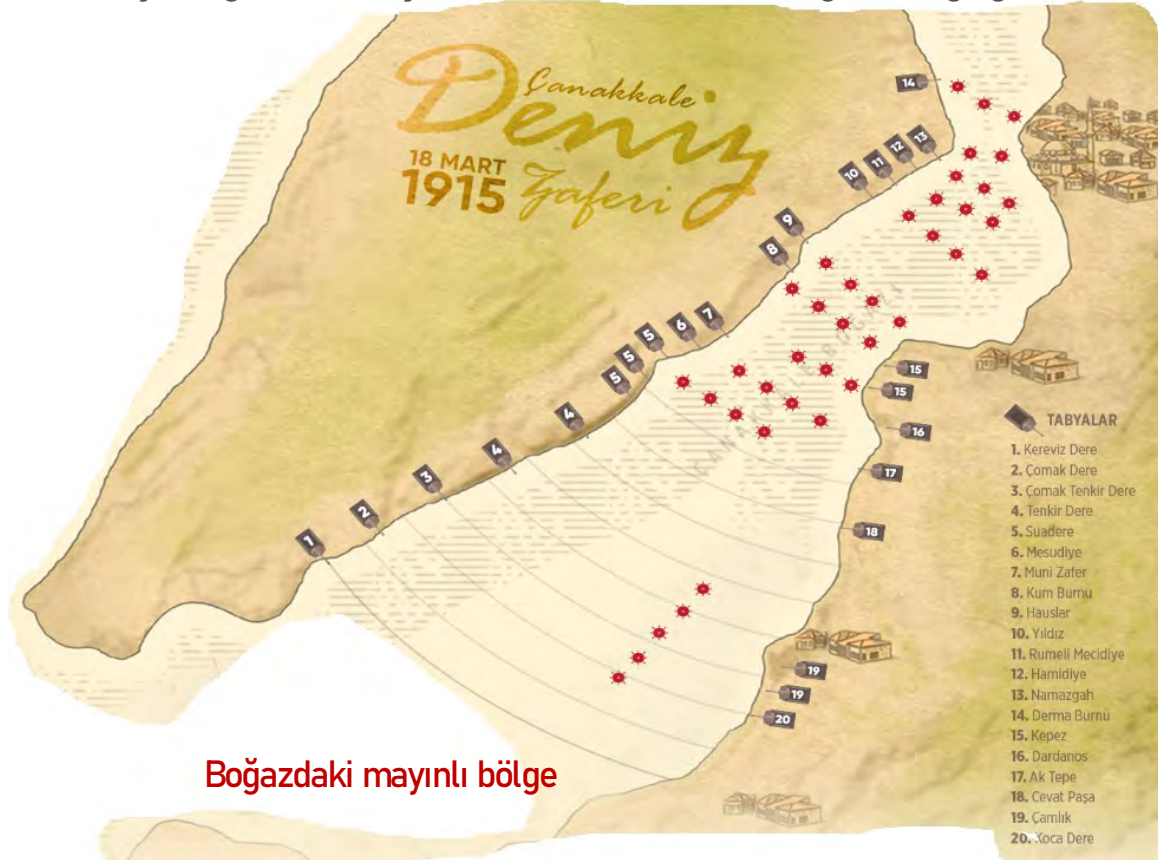

BUNLARI BİLİYOR
MUSUN?

İFOGRAFİK

ÇANAKKALE ZAFERİ

Dünya'nın en güçlü donanmaları Çanakkale Boğazı'ndan kolayca geçip gidebileceklerini zannettiler. Ancak karşılarında göğsünü siper etmiş, canını vatanına sorgusuz sualsiz feda etmek için hazır Mehmetçikleri buldular. 18 Mart 1915 düşman gemilerinin Çanakkale'nin serin sularına gömüldüğü gündür.

MÜTTEFİK KUWETLER

Asker Sayısı **560.000** Zayıat **250.000**

Donanma

255 Savaş Gemisi

OSMANLI DEVLETİ

Asker Sayısı **320.000** Zayıat **250.000**

Donanma

59 Savaş Gemisi

ERMENİ MESELESİ

Yıllarca Ermenilerle Müslümanlar **barış** içinde bir arada yaşamışlardır. Ticaret ve sanatla uğraşan, kuyumculuk yapan Ermeniler, **refah** içinde bir hayat sürmüşlerdir.

Ermenilerden kendi çıkarları için yararlanmaya çalışan **Rusya** ve **İngiltere**; Ermenileri Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırttı.

Ermenilerin bir kısmı komiteler (**silahlı çete**) kurarak Doğu Anadolu'da Müslüman halka baskı yapmaya başlamışlardır.

Osmanlı yönetiminin bütün **ikazlarına** rağmen Ermeni çeteleri bu faaliyetlerinden vazgeçmemiştir.

Osmanlı Hükûmeti, **Sevk ve İskân Kanunu** ile olaylara karışan Ermenileri ülkenin daha sakin bir bölgesi olan **Suriye'ye** nakletme kararı almıştır.

Sevk edilenlerin geride bıraktıkları eşyaları, onlar dönene kadar devlet görevlilerinin gözetimindeki depolarda tutulmuştur.

ÖNEMLİ!

Göç esnasında çöl sıcaklarından, yolculuğun ağır şartlarından, bulaşıcı hastalıklardan ve eşkiya saldırılarından hayatını kaybeden Ermeniler olmuştur.

Ermeni Sorununun yaşanmasındaki temel sebep "**milliyetçilik**" akımıdır.

WILSON İLKELERİ

Savaşta ABD, İtilaf Devletleri'ne silah satmakta ve maddi yardımda bulunmaktaydı. Bu durum savaşta dengeleri değiştirmekteydi. Almanlar, Atlas Okyanusu'nda Amerikan gemilerini denizaltılarla vurmaya başladılar. ABD bu saldırılar karşısında I. Dünya Savaşı'na İtilaf devletleri tarafında girme kararı aldı. ABD Başkanı Wilson (Vılsın), savaşın sonlarına doğru bir bildiri yayınladı.

Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak.

ABD bu madde ile özellikle İngiltere'nin güçlenmesini engellemek istemiştir.

Devletler arasında gizli anlaşmalar yapılmayacak.

Uluslararası barışı sağlamak için Milletler Cemiyeti kurulmuştur.

Anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak.

ABD bu madde ile özellikle İngiltere'nin güçlenmesini engellemek istemiştir.

Her millet nüfuslarının fazla olduğu yerde devletlerini kurabilecek.

Osmanlı Devleti'ndeki ayrılıkçı hareketler daha da artmıştır.

Wilson İlkeleri'nin de etkisiyle Bulgaristan ateşkes isteyerek I. Dünya Savaşı'ndan çekildi. Böylece Osmanlı-Almanya arasındaki kara bağlantısı koptu.

Wilson İlkeleri ile yasaklanan sömürgecilik faaliyetleri farklı bir ad altında (Manda ve himaye) İtilaf Devletlerince devam ettirildi.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUÇLARI

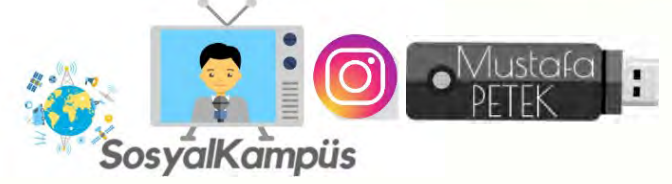

1914-1918

Dört yılı aşan bir süre devam eden I. Dünya Savaşı, savaşta yer alan bütün devletler açısından son derece yıkıcı olmuştur. Savaşın sonuçları ise şu şekildedir:

1. Savaşı **İtilaf Devletleri** kazanmış, **İttifak Devletleri** kaybetmiştir. Yenilen devletlerle ayrı ayrı ve şartları oldukça ağır antlaşmalar imzalanmıştır.
2. Devletler arası dengeler bozulmuş, **sınırlar** değişmiştir. Böylece Avrupa'nın siyasi haritası yeniden çizilmiştir.
3. **Çok uluslu** devletlerin yıkılmasıyla yeni devletler ortaya çıkmıştır. (Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Yugoslavya)
4. Uluslararası barışı sağlamak için **Milletler Cemiyeti** (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur. Ancak uzun vadede barış sağlanamamış; II. Dünya Savaşı patlak vermiştir.
5. Sömürgeciliğin yerini **manda ve himaye** sistemi almıştır. Bazı ülkelerde **yeni rejimler** (Komünizm, Faşizm, Nazizm) ortaya çıkmıştır.
6. Tanklar, kimyasal silahlar ve denizaltılar **ilk kez** kullanılmıştır. Ayrıca Savaşta cephe gerisinde sivil kayıpların fazla olması **sivil savunma** teşkilatının kurulmasını sağlamıştır.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

Rauf Bey

☑ Bahriye (Denizcilik) nazırı **Rauf Bey**'in başkanlığındaki Osmanlı heyeti, 24 Ekim 1918'de **Limni Adası**'ndaki Mondros Limanı'na gitti. İtilaf Devletleri'ni İngiliz Amiral Calthorpe (Kaltorp) temsil ediyordu. Burada demirli bulunan İngiliz savaş gemisi Agamemnon'da dört gün süren görüşmeler sonunda 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandı.

MADDELER

1- İç güvenliği sağlayacak kuvvetler dışında Osmanlı orduları terhis edilecek.

2- Boğazlar İtilaf Devletlerine açılacak, istihkâmlar İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.

3- Hükûmet haberleşmesi dışındaki telsiz, telefon, telgraf ve kabloları İtilaf Devletleri kontrol edecektir.

4- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehlikede gördükleri herhangi bir bölgeyi işgal edebileceklerdir (7. madde).

5- Altı vilayette (Vilayet-i Sitte) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu vilayetleri işgal edecek (24. madde).

YORUMLAR

Osmanlı toprakları savunmasız bırakılmak istenmiştir.

Osmanlı baskı altında tutularak Anadolu ve İstanbul arasındaki bağlantı kesilmek istenmiştir.

İtilaf devletleri, Türk milletinin işgallerden haberdar olmasını engellemek istemiştir.

İtilaf devletleri yaptıkları işgallere hukuki bir dayanak oluşturmak istemişlerdir.

İtilaf devletlerinin Doğu illerinde bir Ermeni Devleti kurma planları bulunmaktadır.

☑ Mondros'ta imzalanan belge bir ateşkes antlaşması olmasına rağmen bir barış antlaşması gibi toprak kayıplarını içeren maddeler de barındırıyordu.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından kısa bir süre sonra antlaşmanın 7. maddesine dayanarak Osmanlı topraklarını işgale başladı. Mustafa Kemal aynı gün Suriye Cephesi'nden İstanbul'a dönmüştü. İstanbul limanlarında bulunan düşman donanmalarına baktı. Yanındaki yaveri Cevat Abbas'a dönerek "Geldikleri gibi giderler!" dedi.

Türkçe metinde "Vilayatisitte" yani altı vilayet iken İngilizcesinde "Altı Ermeni vilayeti"denmesi, Doğu Anadolu'da bir Ermenistan kurulmasının açık belirtisi idi.

Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi anlamına gelen bu antlaşma, bir ateşkes antlaşmasından çok savaşı kesin olarak bitiren bir barış antlaşması niteliğindedir.

İngilizler, 3 Kasım'da zengin petrol kaynaklarına sahip Musul'a girerek ateşkes antlaşmasından sonra ilk işgali gerçekleştirdi.

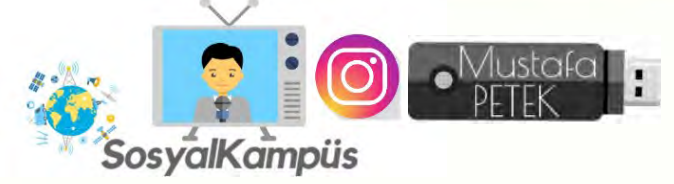
7 ve 24. madde ile yapılacak işgallerin hiçbir ölçüt gözetilmeden "güvenliğin bozulması" gerekçesine bağlanması, İtilaf Devletleri'nin planlarına hukuki bir ortam hazırlamış oldu.

NOT:

Mondros Ateşkesi'nin tüm maddeleri Türk milletinin bağımsız yaşama arzusuna terstir.

"Mondros Ateşkesi, Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle beraber sürüklendiği acı mağlubiyetin yüz kızartıcı bir sonucudur. Bu ateşkes maddeleri, Türk topraklarını yabancı işgaline açık hâle getirmiştir." (Kemal Atatürk, Nutuk, s. 608)

İŞGAL YILLARINDA ANADOLU

ÖNEMLİ!

İtilaf Devletleri, Birinci Dünya Savaşı devam ederken kendi aralarında yaptıkları antlaşmalar ile Osmanlı toprakları üzerinde paylaşım planları yapmıştı. Mondros Ateşkesi sonrasında bu planları uygulamaya koydular.

ÖNEMLİ!

Haritaya bakıldığında; Batı Anadolu toprakları Yunanlara bırakılmıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin yalnızca Anadolu toprakları değil Orta Doğu'daki toprakları da işgale maruz kalmıştır.

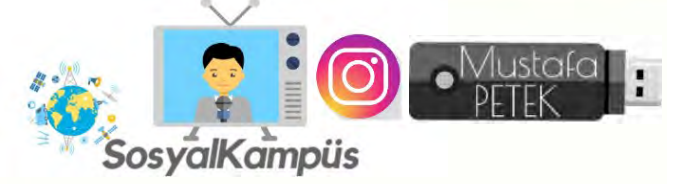

INGİLİZLERİN İŞGAL ETTİĞİ YERLER
INGİLİZLERDEN FRANSLARA BIRAKILAN YERLER
YUNANLARIN İŞGAL ETTİĞİ YERLER
İTİLAF DEVLETLERİNİN BİRLİKTE İŞGAL ETTİĞİ YERLER
FRANSLARIN İŞGAL ETTİĞİ YERLER
İTALYANLARIN İŞGAL ETTİĞİ YERLER
ERMENİLERİN İŞGAL ETTİĞİ YERLER
BUGÜNKÜ SINIRLARIMIZ

Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre Osmanlı topraklarının işgali

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI'NA TEPKİLER

MUSTAFA KEMAL

Denizin ortasında demirlemiş, İtilaf Devletleri'ne ait donanmayı görünce; **"Geldikleri gibi giderler."** diyerek; işgaller karşısında kararlı olduğunu ve Türk milletine olan güvenini gösterdi. İşgallerin İstanbul'dan sonlanmayacağını gören Mustafa Kemal, en kısa zamanda etkili bir rütbeyle Anadolu'ya geçerek **Millî Mücadele**'yi başlatmıştır.

VATANSEVER

MİLLİYETÇİ

TÜRK MİLLETİ

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasından hemen sonra yurdumuzun işgal edilmesiyle birlikte Türk milleti işgalci güçlere karşı yerel teşkilatlar kurarak büyük bir karşı duruş gösterdi. Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde **miting** ve **protestolar** düzenleyerek işgalleri kınayan faaliyetler başlattı. Zamanla Mustafa Kemal'in liderliğinde örgütlendi.

MÜCADELEÇİ

MİLLİYETÇİ

İSTANBUL HÜKÜMETİ

İtilaf Devletlerinin isteklerinin kayıtsız kabulünü ve böylece işgalin büyük zarara ve kayıplara neden olmadan atlatılmasını istiyorlardı. halkın direnişini engellemek için Anadolu'ya Nasihat Heyetleri gönderildi. Özellikle Damat Ferit Paşa; işgallerin geçici olacağını düşünüyor ve halktan işgaller karşısında sakin kalmalarını, aşırı tepki vermemelerini istiyordu.

TESLİMİYETÇİ

ÇEKİNGEN

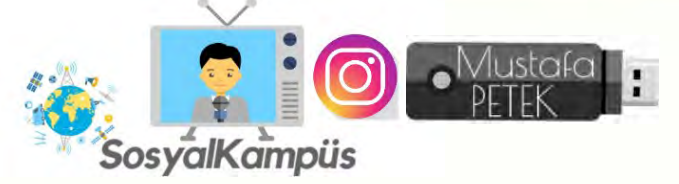
KAZANIM SORUSU-5

İtilaf Devletleri, Osmanlı'ya Mondros Mütarekesi'ni imzalatarak, gizli antlaşmalarla paylaştıkları Osmanlı topraklarını işgal etmek için hukuki dayanağı elde etmiş oldu. Maddelere bakıldığında, İtilaf Devletleri Osmanlı topraklarında istedikleri yerleri işgal etmelerine doğrudan zemin hazırlamıştır.

Buna göre Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hangi maddesi Osmanlı topraklarını doğrudan işgale açık hale getirmiştir?

- A) İtilaf Devletleri, kendi güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik bölgeyi işgal hakkına sahip olacaktır.
- B) Bütün haberleşme (telsiz, telgraf ve kablo), ulaşım araç ve gereçleri, İtilaf Devletleri tarafından denetim altına alınacaktır.
- C) Toros tünelleri, limanlar ve demiryolları, İtilaf Devletlerinin denetiminde olacaktır.
- D) Osmanlılar, elindeki tutsakları serbest bırakacak, Türk tutsaklar ise İtilaf Devletleri'nin elinde kalacaktır.

PARİS BARIŞ KONFERANSI

SosyalKampüs

Paris Barış Konferansı, Birinci Dünya Savaşı'nın **galip** devletlerinin katılımıyla 18 Ocak 1919'da toplandı. **Toplanma Amacı:** Yenilen devletlerle imzalanacak barış antlaşmalarının şartlarını belirlemek ve Rusya'nın savaştan çekilmesi ile Osmanlı toprakları üzerindeki işgal planını değiştirmek.

✓ Daha önce gizli antlaşmalarla İtalya'ya verilen İzmir ve çevresi, İngilizlerin desteği ile Yunanistan'a verildi ve Yunan ordusunun İzmir'i işgal etmesi kararlaştırıldı. İtalya bu karara tepki gösterdi ve konferansı terk etti.

✓ İngiltere, **Akdeniz'de** güçlü bir İtalyan varlığı istemediği için Batı Anadolu'yu **Yunanistan'a** bırakan bir politika izlemiştir.

İtalya'nın İzmir ve çevresinin Yunanistan'a bırakılması sonrasında tepki göstererek toplantıyı terk etmesi; İtilaf Devletleri arasında **görüş ayrılığı** olduğunu kanıtlar.

İngiltere ve Fransa, Wilson İlkeleri'nin toprak alımını yasaklayan maddesini **manda ve himaye** yöntemiyle etkisiz hâle getirerek sömürgeci politikalarını sürdürdüler.

KAZANIM SORUSU-6

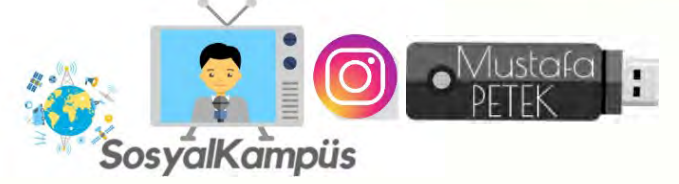
“Daha önce İtalyanlar’a vaat edilmiş olan İzmir ve çevresi, İngilizler’in önerisi ile avans olarak Yunanlılar’a verilir. 14 Mayıs akşamı İzmir Metropolit Hrisostomos, Efes kilisesinde Rumlar’a müjdeyi yetiştirir: “Kardeşlerim! Mükâfat zamanı gelmiştir.” Yunan birlikleri, 15 Mayıs 1919’da İngiliz donanmasının koruması altında, İzmir’e çıkarlar ve Batı Anadolu’yu işgale başlarlar. Yunan ordusunun gelmesi Ege Rumları’nı şımartmıştır. Bin yıllık barışı bozarlar. Ege’de acı ve kanlı bir dönem başlar.”

Yukarıda anlatılanlardan yola çıkılarak hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere, İzmir konusunda politika değişikliğine gitmiştir.
- B) Egeli Rumlar, Yunan ordusunun gelmesi ile cesaret bulmuştur.
- C) Anadolu’da yıllarca süren Rum-Türk barışı tehlikeye girmiştir.
- D) İtilaf Devletleri arasında tam bir görüş birliği oluşmuştur.

İZMİR'İN İŞGALİ

15 MAYIS 1919

✓ 15 Mayıs 1919 sabahı İngiliz gemilerinin desteğindeki Yunan savaş gemileri İzmir Limanı'na demirledi ve Yunanlar şehri işgale başladı. Karaya çıkan Yunan askerleri yerli Rumların sevinç gösterileriyle karşılandı. İzmir Valisi İzzet Paşa, Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nden gelen emir gereği bütün güvenlik görevlilerini çatışma yaşanmaması için kışlada topladı. (Teslimiyetçi tutum)

✓ Gazeteci Hasan Tahsin, Yunan askerlerine ateş ederek Ege'deki ilk silahlı direnişi başlatırken şehit edildi.

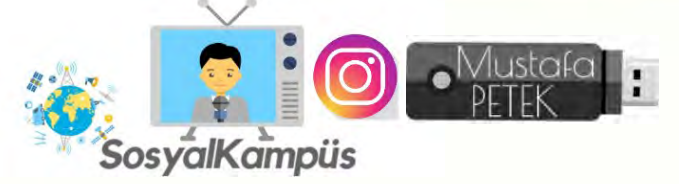
✓ Yunan işgallerinin Ege Bölgesi'nin iç kesimlerine doğru sürmesi, gelinen durumun ne kadar tehlikeli olduğunu gösterdi.

✓ Türk halkı Kuvayimillîye adı verilen direniş hareketini başlattı. İşgali protesto etmek için ülkenin birçok yerinde mitingler yapıldı.

✓ Gelişen olaylar karşısında endişeye kapılan işgalci güçler İstanbul'daki gösteri ve mitingleri yasaklamışlardır.

Hasan Tahsin

KUVAY-I MİLLÎYE

Kuvay-ı Millîye, Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra, vatanı işgal eden düşmanla mücadele eden ve azınlık faaliyetlerine karşı çarpışan silahlı grupları ve onlara maddi, manevi ya da fikirsel yardımda bulunan herkesi kapsamaktadır. İşgaller karşısında İstanbul Hükûmeti'nin seyirci kalması, üstelik halka sükûnet tavsiye etmesi, halkın harekete geçerek kendini savunmasını gerekli kıldı.

Kuvay-ı Millîye'nin Özellikleri Nelerdir?

Kuvay-ı Millîye birlikleri, yerel halk kahramanlarının liderliğinde, gönüllülük esasına göre oluşmuştu.

Bir merkezden idare edilmedikleri gibi, her türlü ihtiyaçlarını da bölgelerindeki halktan temin ediyorlardı.

Büyük Millet Meclisi (BMM) açıldıktan sonra meclise karşı çıkarılan isyanların bastırılmasında görev aldılar.

BMM açıldıktan sonra Kuva-yı Millîye birlikleri birleştirilerek düzenli orduya dönüştürüldü.

Kuva-yı Millîye, **millî kuvvetler** demektir. **Milis kuvvetler (Yerel kuvvetler)** olarak da tanımlanır.

KAZANIM SORUSU-7

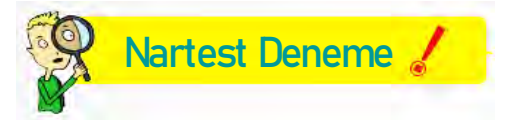

KUVÂ-YI MİLLÎYE HAREKETİNİN ÖZELLİKLERİ

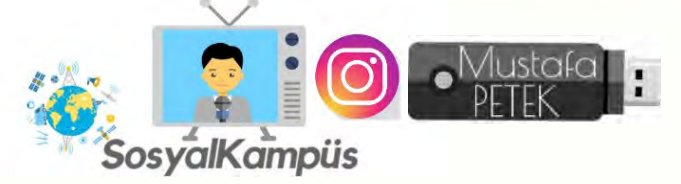
- İşgallere karşı vatani koruma ve istiklali kazanma isteği sonucunda oluşmuştur.
- Eli silah tutan kadın-erkek bütün yurtsever vatandaşlar bu harekete katılmıştır.
- Yerel nitelikli kurulan bu silahlı direniş örgütlerinde emir komuta zinciri yoktur.
- TBMM açıldıktan sonra meclise karşı çıkarılan isyanların bastırılmasında görev almışlardır.

Kuvâ-yı millîye hareketinin tablodaki özelliklerinden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bağımsız yaşama idealine gönül vermiş vatanseverlik duygusu ile hareket eden kişiler tarafından kurulmuştur.
- B) Ülkenin tamamını işgalden kurtarma hedefiyle yola çıkmış düzenli askeri birliklerdir.
- C) TBMM'ye yönelik başlayan ayaklanmalarda meclisin otoritesini sağlama görevi üstlenmişlerdir.
- D) Kuvâ-yı millîye hareketi Türk milletinin yaşadığı topraklara sahip çıkma arzusunun göstergesidir.

MİLLİ CEMİYETLER

SosyalKampüs

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra başlayan işgaller karşısında Damat Ferit Paşa Hükûmetinin sessiz kalması Türk halkını harekete geçirdi. Türk halkı **Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri** kurarak işgaller karşısında teşkilatlanmaya ve sesini duyurmaya çalıştı.

NOT:

Sivas Kongresi'nde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmişlerdir.

MİLLÎ KONGRE

Millî Mücadele'nin haklılığını basın yoluyla dünyaya duyurmayı amaçlayan cemiyet, silahlı direnişi yöntem olarak benimsememiştir.

İZMİR MÜDAFAA-İ HUKUK

İzmir'in işgalini önlemek, İzmir ve Batı Anadolu'nun Yunanlara verilmesine engel olmak amacıyla kurulmuştur.

TRAKYA PAŞAELİ

Trakya bölgesinin Yunanlara verilmesini önlemeye çalışmıştır. Edirne ve Lüleburgaz'da kongreler düzenlemiştir.

DOĞU ANADOLU MÜDAFAA-İ HUKUK

Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmesine engel olmak amacıyla kurulmuştur. Cemiyet, Erzurum Kongresi'nin toplanmasında etkili olmuştur.

KİLİKYALILAR

Çukurova Bölgesi'ndeki Fransız işgalini önlemek amacıyla kurulmuştur.

TRABZON MUHAFAZA-İ HUKUK

Trabzon ve çevresinde Pontus Devleti kurmayı amaçlayan Rumlara karşı, bölgeyi savunmak amacıyla kurulmuştur.

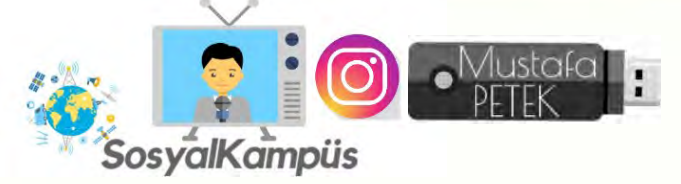
REDDİ İLHAK

Millî Mücadele'nin haklılığını basın yoluyla dünyaya duyurmayı amaçlayan cemiyet, silahlı direnişi yöntem olarak benimsememiştir.

ANADOLU KADINLARI

Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti'nin amacı vatansever Türk kadınlarını harekete geçirerek Millî Mücadele'ye destek sağlamaktır.

AZINLIKLARIN KURDUĞU ZARARLI CEMİYETLER

RUMLAR

ETNİKİ ETERYA

Amacı Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmaktı. Batı Anadolu Bölgesi'ndeki Rum nüfusun artırılması için çalıştı.

MAVRİ MİRA

İzmir ve Doğu Trakya'nın Yuna-nistan'a katmak için Rum Patrikhanesi tarafından İstanbul'da kuruldu.

PONTUS RUM

Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Rum Devleti kurmak amacıyla İstanbul'da çalışmalarına başladı.

Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler Osmanlı egemenliği altında huzur ve mutluluk içinde yaşamaktaydılar. Ancak on dokuzuncu yüzyılda Rusya, İngiltere ve Fransa'nın kışkırtması sonucu azınlıklar çeşitli cemiyetler kurarak bağımsızlık mücadelesine girişmişler ve Osmanlı Devleti'ni ekonomik ve siyasal açıdan güç durumda bırakmışlardır.

ERMENİLER

HİNÇAK

Doğu Anadolu ve Çukurova'da bağımsız bir Ermeni Devleti kurmayı amaçlamıştır.

TAŞNAK

Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermeni devleti kurmayı hedefleyen bu cemiyet, Türkleri bölgeden göç etmeye zorladı.

YAHUDİLER

ALYANS İSRAİLİT

Filistin'de İsrail Devleti'nin kurulmasını sağlamak için çalıştı.

MAKABİ

Musevilerin Filistin'e göç etmesi için Osmanlı Göçmen Kumpanyası'nı kurdu.

MİLLİ VARLIĞA DÜŞMAN CEMİYETLER

SosyalKampüs

Tam bağımsızlığa inanmayarak manda ve himayeyi savunmuştur. Bazıları ise saltanat ve halifelik makamlarının devamını savunmuşlardır. Anadolu'daki Millî Mücadele hareketine karşı çıkmışlardır. İtilaf Devletleri'nden yardım ve destek görmüşlerdir. Halkın gücüne dayanarak bağımsızlığın sağlanabileceğine inanmamışlardır.

NOT:

Bu cemiyetlerin faaliyetleri millî birliği bozucu sonuçlar doğurmuştur.

Hürriyet ve İtilaf Fırkası

I. Dünya Savaşı sonrası iktidara gelmiştir. İttihatçıların bir hareketi olarak gördükleri için Millî Mücadele'nin karşısında yer almıştır.

Sulh ve Selameti Osmaniye

Ülkenin kurtuluşunun padişah ve halifenin emirlerine uymakla mümkün olabileceğini savunmuştur.

Wilson Prensipleri Cemiyeti

Halide Edip, Yunus Nadi, Refik Halit ve Ahmet Emin gibi aydınların kurduğu cemiyet; kurtuluşun Amerikan mandasına girerek başarılacağını

Teali İslam Cemiyeti

Halifeliğin ve saltanatın güçlendirilmesini amaçlayan bu cemiyet Millî Mücadele hareketine karşı çıkmıştır.

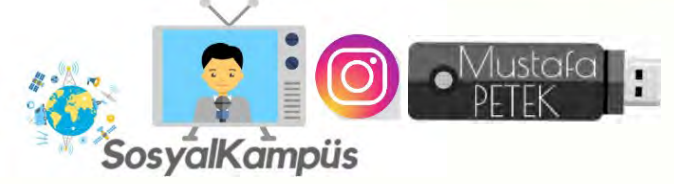
Kürt Teali Cemiyeti

İngilizlerin desteğiyle kurulan bu cemiyet, Wilson İlkeleri'ne dayanarak doğu illerinde bağımsız bir Kürt Devleti kurmayı amaçlamıştır.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin himayesine girmesini savunan bu cemiyet, Damat Ferit Paşa tarafından desteklenmiştir.

ETKİNLİK (KAVRAMLAR)

Aşağıda verilen açıklamalarda hangi kavramın belirtilmiş olduğunu işaretleyiniz.

Bölgedeki ağır hava koşulları, ulaşım güçlükleri ve salgın hastalıklar Türk askerinin büyük bir çoğunluğunun yaşamını kaybetmesine sebep oldu.

 ÇANAKKALE

 KAFKAS

 IRAK

 HİCAZ-YEMEN

I. Dünya Savaşı sonunda dünyada büyük bir savaşın bir daha yaşanmaması için devletler bir araya gelerek bu kuruluşu kurdu.

 MİLLETLER CEMİYETİ

 DUYUN-U UMUMİYE

 NATO

 AVRUPA BİRLİĞİ

Türk halkı tarafından kurulan bölgesel silahlı direniş kuvvetlerine verilen ad.

 KUVÂ-YI İNZİBATİYE

 DÜZENLİ ORDU

 YAYA ve MÜSELLEM

 KUVÂ-YI MİLLÎYE

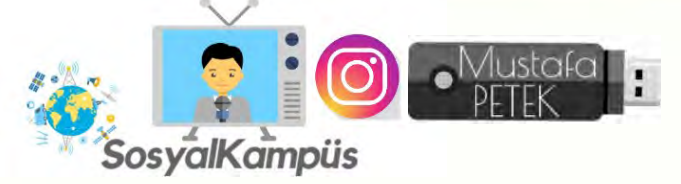

Genellikle bir devletin başka ulusları, devletleri, toplulukları, siyasal ve ekonomik alanda egemenliği altına alarak yayılması.

 MİLLİYETÇİLİK

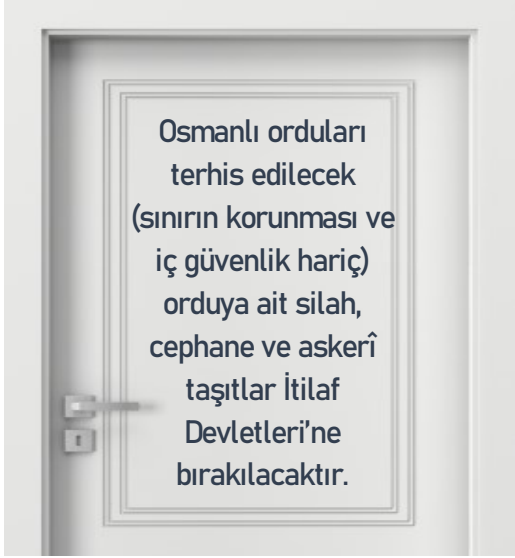
 İHTİLAL

 SÖMÜRGEÇİLİK

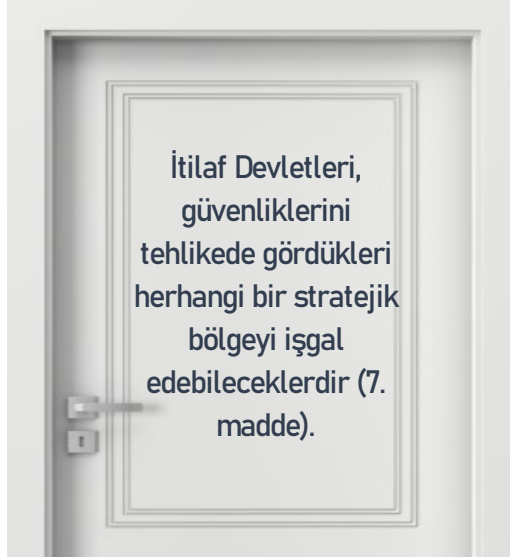
 MEŞRUTİYET

ETKİNLİK (YORUMLAMA)

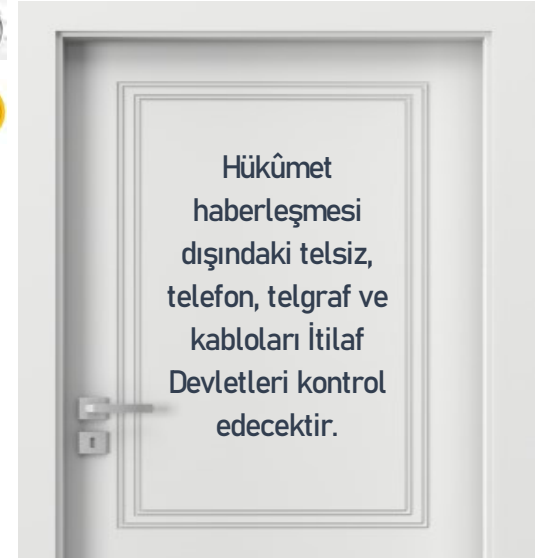
Mondros Ateşkes Antlaşması maddelerini yorumları ile eşleştiriniz.

1

İtilaf Devletleri yaptıkları işgallere hukuki bir dayanak oluşturmak istemişlerdir.

2

Osmanlı toprakları savunmasız bırakılmak istenmiştir.

3

İtilaf Devletleri, Türk milletinin işgallerden haberdar olmasını engellemek istemiştir.

SÖZLÜK (KELİMELER)

Aklında Bulunsun!

BLOK NEDİR?

Politik çıkarları sebebiyle birlik kuran devletler topluluğu.

Aklında Bulunsun!

EMPERYALİST NEDİR?

Emperyalizm yanlısı olan, yayılmacı, yayılmacı ve sömürgeci.

Aklında Bulunsun!

GÜDÜMÜNE GİRMEK NEDİR?

Kendi hakimiyetini kaybedip başkasının idaresine girmek.

Aklında Bulunsun!

AZINLIK NEDİR?

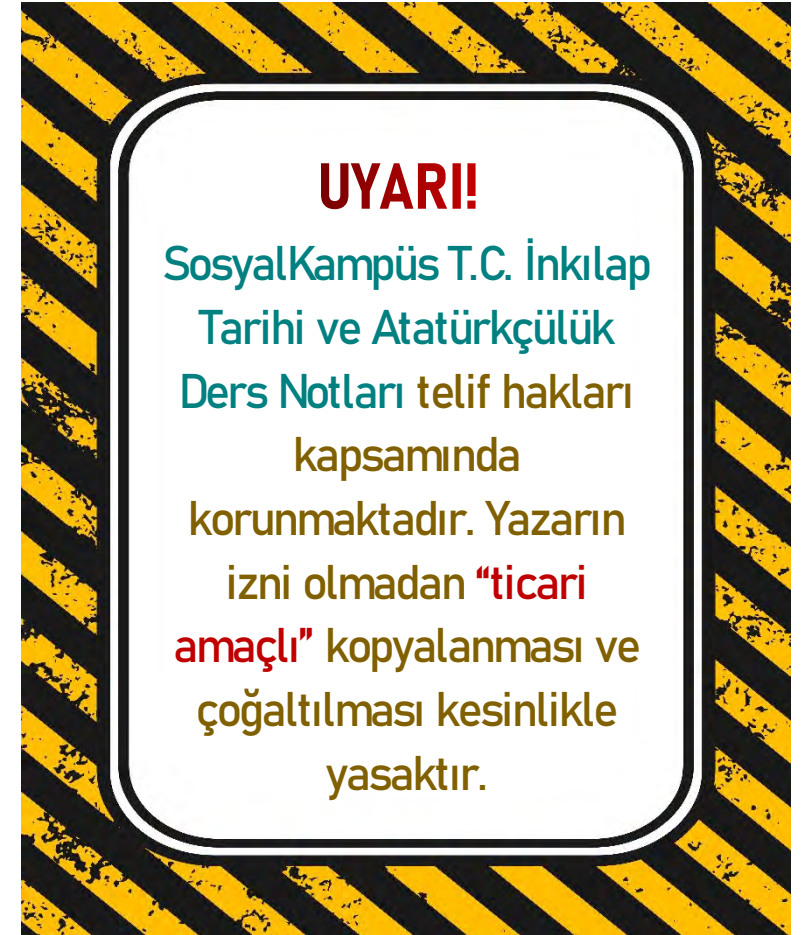
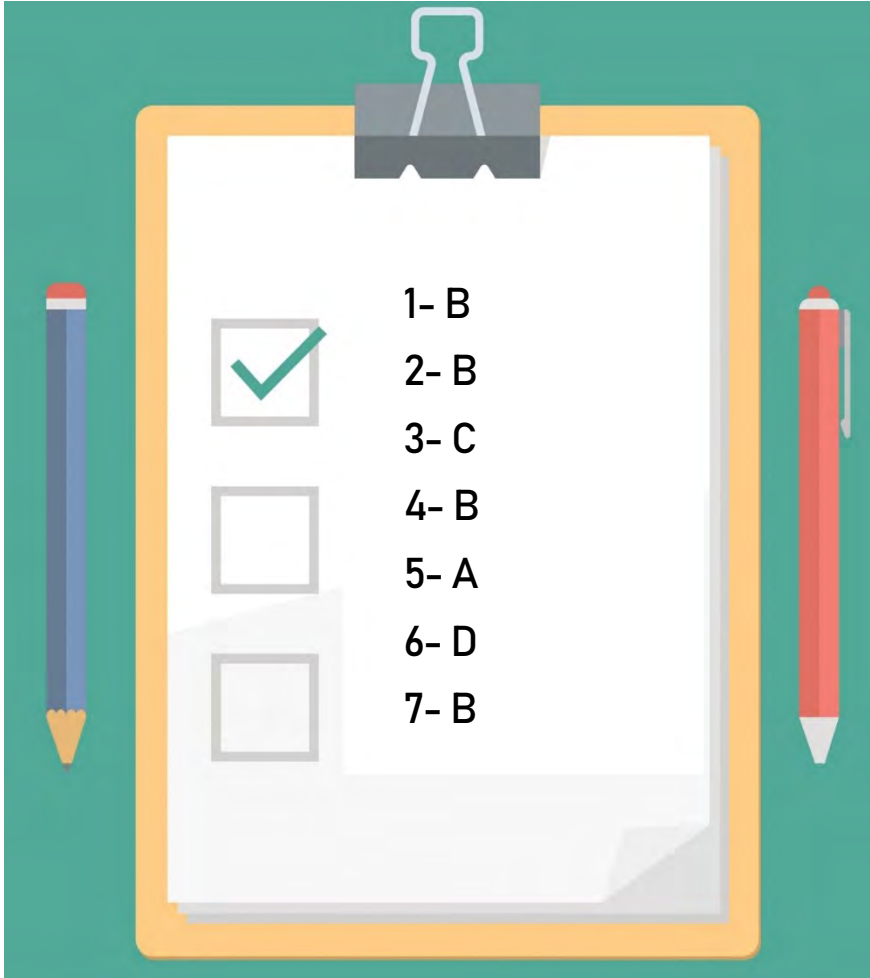
Bir ülkede ayrı soydan veya inançtan olan ve sayıca az bulunan topluluk.

Arkadaşlar; bugün öğreneceğimiz kelimeler ve anlamları yukarıda yer almaktadır. Siz de farklı kelimeleri defterinize yazarak anlamlarını sözlükten araştırınız.

CEVAP ANAHTARI

HANGİ ÜNİTEDEN KAÇ SORU GELDİ?

HANGİ ÜNİTE KAÇ SORU?

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

LGS 2019

**Bir Kahraman
Doğuyor**

1 SORU

**Milli Uyanış:
Bağımsızlık Yolunda
Atılan Adımlar**

2 SORU

**Milli Bir Destan:
Ya İstiklal
Ya Ölüm!**

2 SORU

**Atatürkçülük ve
Çağdaşlaşan
Türkiye**

4 SORU

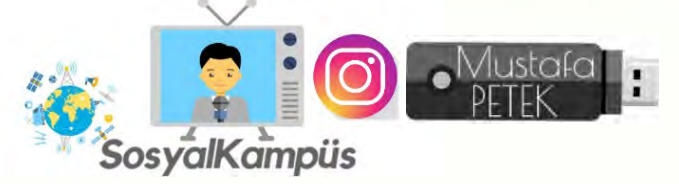
**Atatürk Dönemi
Dış Politika**

1 SORU

Mustafa PETEK
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKIŞI

☑ Mustafa Kemal, vatanın ve milletin bağımsızlığına kasteden düşmana karşı verilecek mücadelenin işgal altındaki İstanbul'dan başlatılamayacağını düşünüyordu. Mücadele **Anadolu'dan** başlatılmalı ve Türk milletinin desteği alınmalıydı. O sırada Samsun ve çevresinde yaşayan **Rumlar, Türk halkına** saldırıyor ve dünya kamuoyuna da Türklerin kendilerine saldırdıklarını iddia ediyorlardı. İngilizler, bölgenin güvenliğinin sağlanmasını istediler. Aksi takdirde bölgeyi işgal edeceklerini bildirdiler.

☑ Osmanlı Hükûmeti, Mustafa Kemal'i, Samsun yöresinde güvenliği ve düzeni sağlamak amacıyla geniş yetkilerle **9. Ordu Müfettişliği** görevine atadı. Mustafa Kemal Paşa Samsun'a hareket etmeden bir gün önce, **İzmir** Yunanlar tarafından işgal edildi.

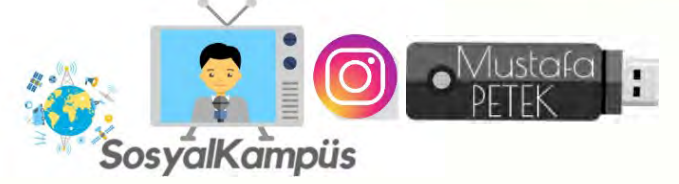
Mustafa Kemal, kendisine Samsun'a çıkarken verilen geniş yetkilerden **Millî Mücadele**'yi teşkilatlandırırken de faydalandı.

Mustafa Kemal Paşa bu görev ve yetkilerle 16 Mayıs 1919'da, "**Bandırma Vapuru**" ile Samsun'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrıldı. Mustafa Kemal Paşa, hükûmetin verdiği görevle yetinmedi. O, Samsun'a doğru yol alırken milletinden ve vicdanından aldığı ağır bir görevi de yüreğinde taşıyordu: Vatanı içine düştüğü felaketten kurtarmak için milleti harekete geçirmek...

Mustafa Kemal Paşa **19 Mayıs 1919**'da Samsun'a ulaştı ve incelemelerine başladı. Yaptığı araştırmada, bölgedeki kargaşanın **Rum çetelerden** kaynaklandığını tespit etti.

Tespitlerini rapor hâlinde Hükûmete gönderdi. Samsun'da **İngiliz** askerleri bulunduğu için burada fazla kalmadı ve **Havza**'ya geçti.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

SosyalKampüs

HAVZA GENELGESİ (28 – 29 MAYIS 1919)

☑ Mustafa Kemal, Samsun'daki çalışmalarından sonra 25 Mayıs 1919'da Havza'ya geçti. Askeri ve sivil yetkililerle temas kurdu. Burada Millî Mücadele'nin ilk genelgesi olan Havza Genelgesi'ni yayımladı.

1- İzmir'in işgali başta olmak üzere mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmesini istedi.

Halkı işgallere karşı bilinçlendirmek istemiştir. (Milli bilinci uyandırmak)

2- Gösteriler sırasında Hristiyan halka karşı herhangi bir saldırı ve düşmanlık yapılmamasını belirtmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşmasının 7. Maddesinin uygulanmasına engel olmak istemiştir.

3- Askerî birliklerin elindeki silahları ve cephaneyi teslim etmemesini vurguladı.

Milli Mücadele'de silahlı bir direnişin olabileceğini öngörmüştür.

Havza Genelgesi, Türk halkı üzerinde büyük yankı uyandırdı ve yurdun birçok yerinde protesto mitinglerinin düzenlenmesinde etkili oldu. Halkın işgallere karşı ülkesini savunma bilinci, millî birlik ve beraberlik ruhu oluşmaya başladı.

! Anadolu ve İstanbul'da yapılan gösterilerden rahatsız olan İtilaf Devletleri, İstanbul Hükûmeti'nden Mustafa Kemal'in çalışmalarına son vermesini istedi. Mustafa Kemal çeşitli gerekçeler ileri sürerek İstanbul'a dönmedi.

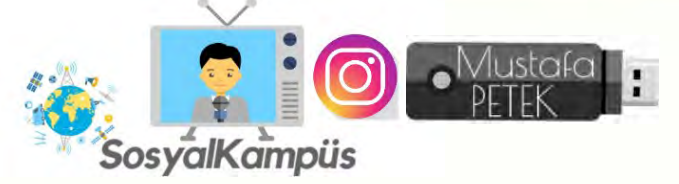
KAZANIM SORUSU-1

Mustafa Kemal Paşa Havza'ya ulaştıktan sonra halkla toplantı yapmış, toplantı sonunda Havza Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin açılmasını sağlamıştır. Mustafa Kemal Paşa, Havza'dan kolordu komutanlarına gizli bir telgraf göndermiştir. Bu telgrafta, Anadolu'da yaşanan işgallerin mitingler yapılarak ve İtilaf Devletleri ile Osmanlı Hükûmetine telgraflar çekilerek protesto edilmesini istemiştir. Bu telgraftan sonra yurdun birçok yerinde mitingler düzenlenmiştir.

Bu metinden Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Örgütleyiciliği B) Vatanseverliği C) Açıksözlülüğü D) Liderliği

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

AMASYA GENELGESİ

✓ Havza'daki çalışmalarını tamamlayarak 12 Haziran 1919'da Amasya'ya gelen Mustafa Kemal, çalışmalarını bir program hâline getirmek istiyordu. Burada Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Rauf (Orbay) Bey ve Refet (Bele) Bey gibi yakın arkadaşlarının imzası ve Konya'da bulunan Cemal Paşa ile Erzurum'da bulunan Kâzım (Karabekir) Paşa'nın da onayıyla Amasya Genelgesi'ni yayımladı.

✓ Mustafa Kemal'in Amasya Genelgesi maddelerini dönemin önemli komutanlarına imzalatıp onaylatmasındaki sebep; Millî Mücadele'yi kişisellikten çıkarıp halka mal etmek istemesidir.

⚙️ Vatanın bütünlüğü ve milletin istiklali (bağımsızlık) tehlikededir.

⚙️ İstanbul hükûmeti, sorumluluklarını yerine getirmemektedir. Bu, milletimizi yok olmuş durumuna sokmaktadır.

⚙️ Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

⚙️ Milletin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurmak için her türlü baskıdan uzak, millî bir kurul oluşturulmalıdır.

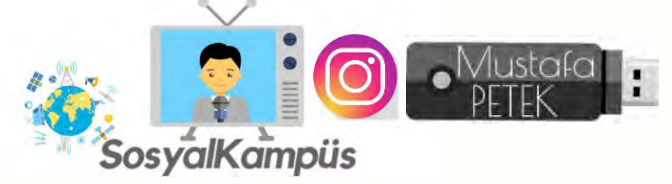
⚙️ Milli Mücadele'nin gerekçesi yani sebebi vurgulanmıştır.

⚙️ Kurtuluş Savaşı'nın 2. gerekçesi olup İstanbul Hükümeti'ne karşı çıkmıştır.

⚙️ Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi belirtilmiş milli egemenlik kavramı ilk defa vurgulanmıştır.

⚙️ Temsil Heyeti'nin kurulması fikri ortaya atılmıştır.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

SosyalKampüs

AMASYA GENELGESİ

☑ Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının ardından **İstanbul Hükûmeti**, Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'a dönmesini istedi. Ancak o, bütün engellemelere rağmen çalışmalarına devam etti. Bunun üzerine Hükûmet, Mustafa Kemal Paşa'nın ordu müfettişliği görevine son verdi. Mustafa Kemal de aynı gün İstanbul Hükûmeti'ne çok sevdiği askerlik görevinden **ayrıldığını** bildirdi.

☑ Osmanlı Hükûmeti Mustafa Kemal Paşa'yı İstanbul'a geri çağırmış ve sonuçta Mustafa Kemal çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etmek durumundan kalmıştır. Bu olay ondaki; karşılaştığı sorunlara **pratik çözümler bulma** yeteneğini gösterir. Ayrıca Mustafa Kemal bu konuda **kararlı** ve **fedakar** davranmıştır.

Mustafa Kemal Amasya'da

Okuma Metni

- **Kâzım Karabekir Paşa**, askerlikten ayrıldığı gün Mustafa Kemal Paşa'yı ziyaret etmiş ve "Bundan sonra kolordum ve ben emirlerinizi eskisi gibi yerine getirmeyi bir şeref bileceğiz." demişti. **Refet Bele** de onun yanında yer almış, kolordu komutanlığından ayrılınca yanına gitmiştir. Mustafa Kemal Paşa'yı istifa olayından sonra yalnız bırakmayan bir diğer arkadaşı **Rauf Bey** "Vatan ve milletin kurtuluşu ve istiklali temin olununcaya kadar Mustafa Kemal Paşa ile çalışacağımıza mukaddesatımız namına yemin ettiğimizi arz ve ilan eylerim." demek suretiyle onu yüreklendirmiştir. uvt.ulakbim.gov.tr (Düzenlenmiştir.)

Kazım Karabekir Paşa

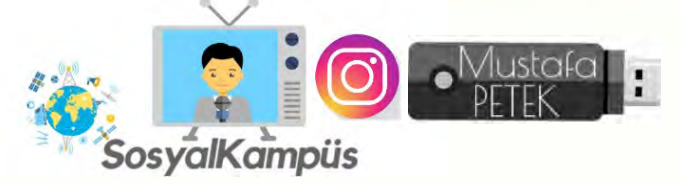
KAZANIM SORUSU-2

Genelge öncesinde Amasya halkı Mustafa Kemal'i büyük bir coşku ile karşıladı. 14 Haziran'da Mustafa Kemal Paşa, Ali Fuat (Cebesoy), Refet (Bele) ve Rauf (Orbay) paşalar bir araya geldi. Mustafa Kemal Paşa tarafından önceden hazırlanmış metin üzerinde yapılan değerlendirmeler sonrasında Amasya Genelgesi hazırlandı. Konya'da bulunan Ordu Müfettişi Cemal Paşa ile Erzurum'da bulunan Kazım Karabekir Paşa'nın da telgrafla onayları alındıktan sonra, 22 Haziran 1919'da genelge tüm ilgililere duyuruldu.

Mustafa Kemal'in genelgeyi diğer komutanlara da onaylatmasındaki amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkomutanlık yetkisini alarak ordunun başına geçmek.
- B) Milli mücadeleyi kişisellikten çıkarmak ve halka mal etmek.
- C) Halkın tümüne ulusal egemenliği benimsetmek.
- D) Kurtuluş mücadelesinde tek yetkili olduğunu belirtmek.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

ERZURUM KONGRESİ

☑ Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti, Doğu Anadolu'daki Ermeni faaliyetlerine engel olmak amacıyla Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti ile birlikte bir kongre toplanmasını kararlaştırmıştı. 23 Temmuz'da doğu illerinden gelen 54 delegenin katılımıyla toplandı. Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Erzurum Kongresi 7 Ağustos'ta çalışmalarını tamamladı.

→ Erzurum kongresi toplanış bakımından **bölgesel** nitelik taşısa da Mustafa Kemal'in katılımıyla aldığı kararlar neticesinde **ulusal** özellik taşımaktadır.

AMAÇ: Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti kurulmasını engellemek.

1- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

2- Her türlü yabancı işgaline karşı Osmanlı Hükümeti'nin dağılması durumunda hep birlikte direniş ve savunma yapılacaktır.

3- İstiklali elde etmeyi İstanbul Hükümeti sağlayamadığı takdirde bu gayeyi gerçekleştirmek için geçici bir hükümet kurulacaktır.

4- Kuvâ-yı Millîye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.

5- Manda ve himaye kabul olunamaz.

1- İlk kez **milli sınırlardan** bahsedilmiştir. Vatanın bütünlüğüne vurgu yapılmıştır.

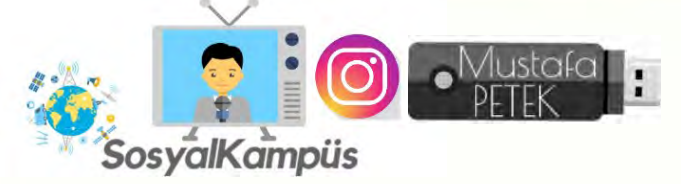
2- Milli güçlerin **hep birlikte** hareket edeceği vurgulanmıştır.

3- **Temsil Heyeti** kurulmuş ve başkanlığına Mustafa Kemal getirilmiştir.

4- **Milli egemenlik** kavramı açıkça vurgulanmıştır.

5- Manda ve himayeye ilk defa karşı çıkılmıştır. **Tam bağımsızlıktan** yana tutum sergileneceği vurgulanmıştır.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

ERZURUM KONGRESİ

1

Erzurum Kongresi'nde Hristiyan azınlıklara ayrıcalık verilmeyeceği vurgulandı. Böylece Avrupalı Devletlerin iç işlerimize müdahalesi engellenmeye çalışıldı.

2

Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar doğrultusunda Erzurum Kongresi'ni düzenleyen bütün cemiyetler "Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi.

3

Mebusan Meclisi'nin hemen toplanması kararlaştırıldı. Bu sayede Hükümetin denetlenmesi sağlanabilecekti.

☑ Erzurum Kongresi'nde alınan kararların takip edilmesi için bir de **Temsil Heyeti** oluşturuldu. Heyetin başkanlığına ise Mustafa Kemal Paşa seçildi. Kongrenin aldığı kararlar, 10 Ağustos 1919'da bütün yurda ilan edildi.

Milli irade açıkça vurgulanmıştır.

Tam bağımsızlık vurgusu yapılmıştır.

Milli sınırlardan bahsedilmiştir.

Mebusan meclisinin açılması kabul edilmiştir.

KAZANIM SORUSU-3

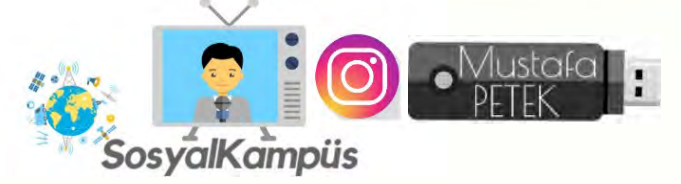
I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli anlaşmalara göre Doğu Anadolu Bölgesi'nde İtilaf Devletleri mandası altında bir Ermeni Devleti kurulması planlanmıştır. Bu durumda, doğu illerinin haklarının savunulması gerekiyordu. Türkler, Ermeni Devleti'nin kuruluşunu önlemek için Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ni kurdular. Bu cemiyet, karşılaştığı büyük tehlikeyi görüşmek için bölgesel bir kongreyi Erzurum'da topladı. Mustafa Kemal de kongrenin hazırlık aşamasında Erzurum'a gelerek çalışmalara katıldı. Mustafa Kemal'in gelişi ile kongre bölgesel olmaktan çok yurdun tamamını ilgilendiren kararlar aldı.

Aşağıdaki maddelerden hangisinde kongrede yurdun tamamı için kararlar alındığı söylenemez?

- A) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- B) Yabancı işgaline karşı Osmanlı Hükümeti'nin dağılması hâlinde, millet topyekûn savaşacak.
- C) Manda ve himaye kabul olunamaz.
- D) Doğu Anadolu'daki tüm yararlı cemiyetler birleştirilecektir.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

SİVAS KONGRESİ

☑ Mustafa Kemal, Amasya Genelgesi'nde alınan karar doğrultusunda **Sivas'ta** toplanacak kongreye katılmak için Sivas'a geçti. Yapılacak kongreye ülkenin bağımsızlığının kazanılması amaçlanıyordu.

☑ Amasya Genelgesi ve Erzurum Kongresi İtilaf Devletleriyle birlikte Damat Ferit Paşa Hükûmetini de rahatsız etmişti. Elâzığ Valisi **Ali Galip**, Damat Ferit hükûmetinden aldığı emir ile Sivas Kongresi'ni dağıtmak, Mustafa Kemal ve arkadaşlarını tutuklamak için harekete geçti.

☑ Bütün engellemelere rağmen Sivas Kongresi, **4 Eylül 1919** tarihinde öğleden sonra Sivas Lisesinde açıldı.

→ Sivas Kongresi'nde aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1- Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar küçük değişikliklerle Sivas Kongresi'nde de kabul edildi.

2- Ülkedeki bütün yerel direniş cemiyetleri, **Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti** adıyla tek bir çatı altında birleştirildi.

3- Mandacılık yani başka bir devletin yönetimi altına girme düşüncesi kabul görmedi ve **kesin** olarak reddedildi.

4- Temsil Heyeti, atama yetkisini kullanarak Batı Cephesi'ne Ali Fuat (Cebesoy) Paşa'yı atamıştır.

5- 14 Eylül 1919'dan itibaren **İrade-i Millîye** gazetesi çıkarılmaya başlandı.

1- Böylece bölgesel kararlara millîlik (ulusal) vasfı kazandırıldı.

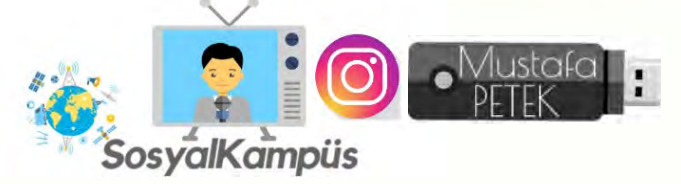
2- Böylece Kurtuluş Savaşı **tek bir merkezden** yönetilecekti.

3- **Tam bağımsızlıktan** yana tutum sergilenmiştir.

4- Temsil Heyeti hükümet gibi hareket ederek **"yürütme"** yetkisini kullanmıştır.

5- Millî Mücadele hakkında halkı bilinçlendirmek ve **doğru bilgi** vermek amaçlanmıştır.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

SİVAS KONGRESİ

Sivas Kongresi'yle bölgesel olan ve dağınık durumda bulunan millî cemiyetler bir çatı altında toplandı. Millî Mücadele'nin bir merkezden yürütülmesi ve daha etkili çalışmalar yapılması amaçlandı.

Manda ve himayenin kesin olarak reddedilmesiyle tam bağımsızlık amacı bir kez daha vurgulandı. Böylece, Türk milleti millî birlik ve beraberlik düşüncesi etrafında toplandı.

Manda ve himaye reddedildi.

Milli Cemiyetler birleştirildi.

İrade-i Milliye Gazetesi

İstanbul ile iletişim kesildi.

KAZANIM SORUSU-4

Sivas Kongresi kararlarından bazıları şunlardır:

- Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
- Yurttaki tüm cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.
- Erzurum Kongresi'nde doğu illerini temsilen seçilen 9 kişilik Temsil Heyeti Sivas Kongresi'nde 6 kişi daha seçilerek genişletilmiş, bütün ulus adına söz söyleme yetkisi verilmiştir.

Kongre kararlarına göre,

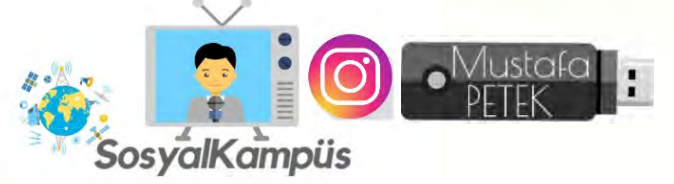
- I. Temsil Heyeti bütün vatani temsil eder hâle getirilmiştir.
- II. Ulusal örgütlenme tüm vatani kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- III. Tam bağımsızlık hedeflenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

DERS NOTLARI ŞİMDİ YOUTUBE KANALIMDA!

SosyalKampüs

Mustafa PETEK

LGS 8. SINIF

**T.C. İNKILAP TARİHİ VE
ATATÜRKÇÜLÜK**

"Mondros Ateşkes Antlaşması"

Konu Anlatımı

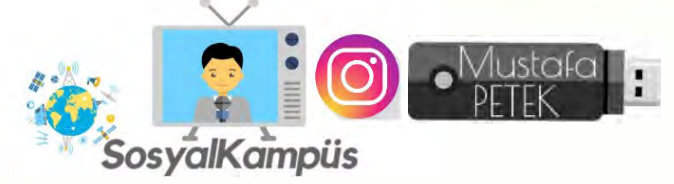

SosyalKampüs

BİR SOSYAL BİLGİLER AĞI

SİZDEN GELEN SORULAR

“

Çözeceğiniz sorunun niceliğinden çok niteliğinin önemli olduğunu unutmayın. Güncel ve yeni sınav formatına uygun sorular (Beceri Temelli Sorular) çözmelisin.

Sınavda 10 adet İnkılap Tarihi sorusu gelecek. Buna göre her gün her dersten sınavda gelecek soru sayısını iki katı ($10 \times 2 = 20$ tane) soru çözebilirsiniz.

Hatalı (Yanlış) yaptığınız soruların kesinlikle üzerine gitmelisin. Çok soru çözmekten ziyade doğru yöntemle soru çözmek seni hedefine ulaştıracaktır.

Mustafa PETEK / Sosyal Bilgiler Öğretmeni

LGS SÜRECİNDE GÜNLÜK KAÇ SORU ÇÖZMELİYİM?

“

Deneme sınavlarınızda, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi bölümüne bilgi eksikliği ile girdiğinizde bu durum yorumlama becerinizi düşürebilir. Bu sebeple soruları yanlış yapabilirsiniz. Çözüm; öncelikle konu eksikliğini gidermektir.

Evde çözeceğiniz deneme sınavlarını da tıpkı okulda olduğu gibi gerçeğe yakın şekilde çözmelisin. Sessiz bir ortam, süresi belirlenmiş ve sonrasında yanlışların üzerine gidildiği bir sınav ...

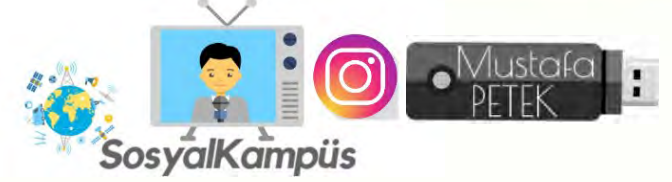
Öncelikle branş denemeleri ile başlayabilirsin. Soruların yorumlama ve çıkarım yapabilme niteliğine sahip olup olmadığını göz önünde bulundurmalısın.

Mustafa PETEK / Sosyal Bilgiler Öğretmeni

DENEME SINAVLARIMDA NETLERİM NASIL ARTAR?

MİLLÎ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

AMASYA GÖRÜŞMELERİ

☑ Damat Ferit Paşa Hükûmetinin Sivas Kongresi'nin toplanmasını önlemeye yönelik çalışmaları Mustafa Kemal'i harekete geçirdi. Mustafa Kemal, Temsil Heyeti Başkanı olarak Anadolu ile İstanbul arasındaki **haberleşmenin kesilmesini** emretti. Bu emir Anadolu'nun büyük bölümünde karşılık buldu ve Sadrazam Damat Ferit Paşa istifa etmek zorunda kaldı. Onun yerine Anadolu'daki mücadeleye sıcak bakan Ali Rıza Paşa getirildi.

→ Bu durum, Temsil Heyetinin Osmanlı hükûmeti karşısındaki **ilk siyasi** başarısı olmuştur.

Sadrazam Ali Rıza Paşa'nın Millî Mücadele hareketine ılımlı yaklaşması, Anadolu ile İstanbul arasındaki gerginliğin azalmasına ve iletişimin yeniden başlamasına zemin hazırladı. Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal ve İstanbul Hükûmeti adına **Bahriye Nazırı Salih Paşa** arasında Amasya Görüşmeleri yapıldı.

⚙️ Türk vatanının bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacak, hiçbir manda ve himaye kabul edilmeyecektir.

⚙️ Müslüman olmayan unsurlara siyasi egemenlik ve sosyal dengemizi bozucu haklar verilmeyecektir.

⚙️ Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin hukuksal varlığı Osmanlı Hükûmeti tarafından tanınacaktır.

⚙️ Bağımsızlığın korunacağı vurgulanmış ve başka bir devletin güdümüne girilmeyeceği belirtilmiştir.

⚙️ Azınlıklara haklar verilmesine karşı çıkmıştır.

⚙️ Osmanlı Hükûmeti, Temsil Heyetinin varlığını resmen tanımıştır.

İstanbul Hükûmeti, bu kararlardan sadece Mebusan Meclisinin toplanmasını kabul etti. Diğer kararları ise kabul etmedi.

KAZANIM SORUSU-5

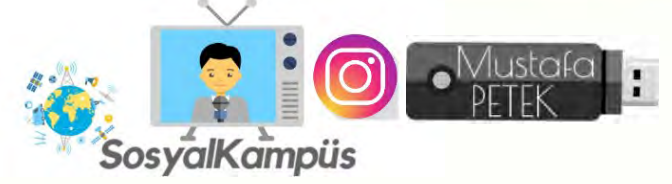
Mustafa Kemal, her fırsatta millî iradenin üstünlüğünü ileri sürerek, milletin kararına uyulması zorunluluğunu ortaya koymuştur. Millî Mücadele Dönemi'nde millî iradeye verdiği önemi yeni Türk Devleti'ni kurarken de göz önünde tutmuştur. Millî Mücadele sırasında milletin birliğini, beraberliğini sağlamış; millete yeni bir ruh kazandırmıştır.

Buna göre;

- I. Amasya Genelgesi'nde; "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır." kararının alınması,
 - II. Erzurum Kongresi'nde; "Kuvâ-yı Milliyeyi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." denilmesi,
 - III. Sivas Kongresi sırasında çıkarılan gazete "İrade-i Milliye" adının verilmesi
- durumlarından hangileri yukarıdaki metinde anlatılanları destekler niteliktedir?**

- A) I ve II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

BİLGİYİ YORUMLUYORUM

Two paper clips and a white label with 'LGS' written on it.

KUVÂ-YI MİLLÎYE

Kuvâ-yı Millîye birlikleri, sadece **kendi bölgelerini** düşmana karşı korumayı amaç ediniyordu.

Bu durum Kuvâ-yı Millîye birliklerinin **yerel** yani bölgesel nitelikte olduklarını gösterir.

BİLGİ **YORUM**

SosyalKampüs

Three writing instruments: a green pencil with 'T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK', a dark green pencil with 'T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK', and a white pen with 'MUSTAFA PETEK'.

Two paper clips and a white label with 'LGS' written on it.

MONDROS ATEŞKESİ-1

Osmanlı ordusu terhis edilecekti. Orduya ait silah, cephane, araç-gereç ve taşıtlar İtilaf Devletleri'nin emrine verilecekti.

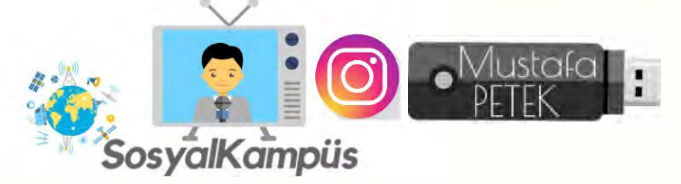
İtilaf Devletleri bu madde ile işgaller karşısında Türk milletini **savunmasız** bırakmak istemiştir.

BİLGİ **YORUM**

SosyalKampüs

Three writing instruments: a green pencil with 'T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK', a dark green pencil with 'T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK', and a white pen with 'MUSTAFA PETEK'.

NOT: Daha fazlasını instagram sayfamda bulabilirsiniz.

TEMSİL HEYETİ ANKARA'DA

Amasya Görüşmeleri'nde Mebusan Meclisinin açılması kararının kabul edilmesi üzerine ülke genelinde seçimler yapıldı. Mustafa Kemal Erzurum'dan milletvekili seçildi. Temsil Heyeti üyeleri ve komutanlarla Sivas'ta bir araya gelen Mustafa Kemal, yapılan görüşmeler sonucunda Temsil Heyeti'nin merkezinin **Ankara** olmasını kararlaştırdı.

TEMSİL HEYETİ MERKEZ OLARAK NEDEN ANKARA'YI SEÇTİ?

Mebusan Meclisinin toplanacağı İstanbul'a yakın olması

Batı Cephesi'ne yakın olması.

Demir yolu ulaşımının olması.

Ankara halkının milli mücadeleyi desteklemesi.

☑ Mustafa Kemal milletvekili seçilen arkadaşlarıyla Ankara'da görüştü. Onlardan Mecliste "**Müdafaa-i Hukuk**" adıyla grup kurarak birlikte hareket etmelerini ve kendisini **meclis başkanı** seçtirmelerini istedi. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararlardan oluşturduğu Misak-ı Millî taslağını milletvekillerine vererek onlara takip edecekleri yolu gösterdi. Ancak Mustafa Kemal meclis başkanı seçilemedi. Mecliste Müdafaa-i Hukuk yerine **Felah-ı Vatan** (Vatanın Kurtuluşu) adıyla grup kuruldu.

İstanbul'da toplanan Mebusan Meclisi, Felah-ı Vatan grubunun teklifi ile **Misak-ı Millî** (Millî Yemin) adı verilen kararları kabul etti (28 Ocak 1920). Mebusan Meclisi, tarihî görevini yerine getirerek Millî Mücadele hareketinin ilkelerini ortaya koymuş ve Misak-ı Millî ile Türk vatanının sınırlarını çizmiştir.

KAZANIM SORUSU-6

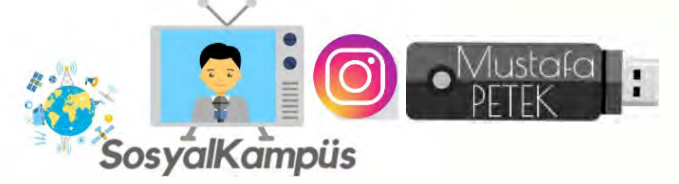
Meclis'in İstanbul'da açılmasının kararlaştırılmasından sonra ülkenin her yerinde seçimler yapıldı. Erzurum'dan milletvekili seçilen Mustafa Kemal, Meclis toplanmadan önce Temsil Heyeti üyeleri ve komutanlarla Sivas'ta bir araya geldi. Yapılan görüşmelerin sonunda Ankara'nın Millî Mücadele'nin merkezi olması kararlaştırıldı. Cephelere olan yakınlığı, demiryolu bağlantısı ve haberleşme olanaklarına sahip olması ile şehir halkının Millî Mücadele'yi desteklemesi gibi nedenlerden dolayı bu kararı veren Temsil Heyeti, 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldi.

Buna göre Temsil Heyeti'nin Ankara'yı merkez seçmesinde hangi faktör etkili olmamıştır?

- A) Askeri faktör
- B) Ulaşım faktörü
- C) İletişim faktörü
- D) Ekonomik faktör

BİR MİLLETİN YEMİNİ: MİSAK-I MİLLÎ

SosyalKampüs

☑ Mustafa Kemal, İstanbul'un resmî işgal altında bulunması ve tutuklanma ihtimalinden dolayı Mebusan Meclisinin açılışına katılmadı. Ancak meclise gidecek olan arkadaşlarından bazı isteklerde bulundu. Bunlar;

1

Kendisinin **meclis başkanı** seçilmesini istedi.

Mustafa Kemal, İstanbul işgal edilirse başkan sıfatıyla meclisi güvenilir bir yerde tekrar açmayı amaçlamıştır.

2

Müdafaa-i Hukuk Grubu oluşturulmasını istedi.

Felah-ı Vatan Grubu (Vatanın Kurtuluşu Grubu) kurulmuştur.

3

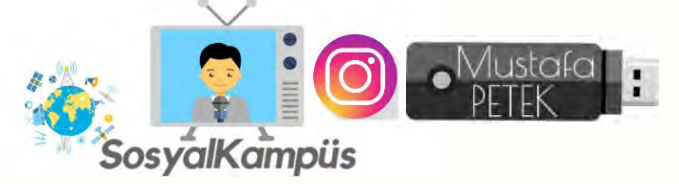
Erzurum ve Sivas Kongresi kararlarının kabulünü istedi.

Mustafa Kemal'in belirlediği program doğrultusunda Misak-ı Millî (Millî Ant) Mebusan Meclisinde kabul edildi.

☑ Misak-ı Millî ile Türk millî vicdanının işgalci devletlere karşı ayaklandığı ilan edilmiş ve Anadolu'da büyüyen Millî Mücadele hareketinin genel çerçevesi, hedefleri, mana ve içeriği, millî irade ile belirtilmiştir.

☑ Misak-ı Millî kararlarının temelini Erzurum ve Sivas Kongresi kararları oluşturmuştur. Bu kararlar ile Türk vatanının sınırları çizildi. Türk milletinin kabul edebileceği asgari barış şartları belirlendi. Millî Mücadele'nin programı yasal hale getirildi.

BİR MİLLETİN YEMİNİ: MİSAK-I MİLLÎ

28 Ocak 1920 tarihinde yapılan gizli oturumda Misakı-millî kararları kabul edildi. Böylece Millî Mücadele'de ulaşılmaya çalışılan hedefler belirlenmiştir.

- Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı sırada işgal edilmemiş Türk topraklarının tümü, ayrılmaz bir bütündür.
- Türk yurdunun sınırları çizilmiştir.
- İşgal atındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
- Halkın kararına saygı duyulmuş ve bölge topraklarının durumu netleştirilmek istenmiştir.
- Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.
- Türk nüfusunun fazla olduğu yerler seçim yoluyla kanıtlanmak istenmiştir.
- Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- Kapitülasyonların kaldırılması istenmiş ve tam bağımsızlık vurgulanmıştır.
- Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.
- Devletlerarası eşitlik yani denklik ilkesi vurgulanmıştır.
- İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği her türlü tehlikeden uzak kalmalıdır.
- Boğazlar ve ülkenin başkenti olan İstanbul korunmak istenmiştir.

KAZANIM SORUSU-7

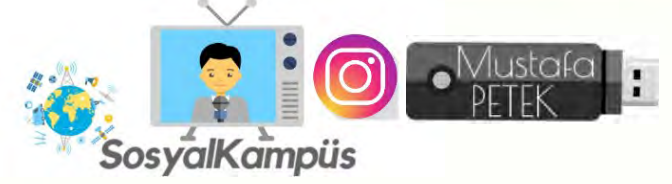
Misakımillî'de alınan,

- İşgal altındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
- Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapıla- bilir.
- Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

kararlarından hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kapitülasyonlara karşı çıkıldığına
- B) Halkın kararına saygı duyulduğuna
- C) Uluslararası eşitlik ilkesine vurgu yapıldığına
- D) Türk yurdunun sınırlarının çizildiğine

İSTANBUL'UN RESMEN İŞGALI

28 Ocak 1920 tarihinde yapılan gizli oturumda **Misakı-millî** kararları kabul edildi. Böylece Millî Mücadele'de ulaşılmaması düşünülen hedefler belirlenmiştir. Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesi üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u **resmen** işgal ettiler (16 Mart 1920) Hükûmet istifa etti ama meclis kararından dönmedi. **Mebusan Meclisi** kapatıldı ve milletvekillerinin bir kısmı tutuklandı. Bazı milletvekilleri sürgüne gönderildi.

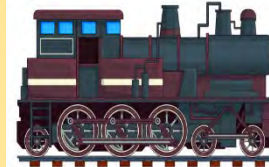
Telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey'den İstanbul'un işgal edildiğini öğrenen Mustafa Kemal Paşa, bu durumu ilk olarak uluslararası kamuoyu nezdinde protesto etti. Ayrıca yayımladığı genelgelerle de milleti, hayat hakkını ve istiklalini korumaya davet etti.

İŞGAL ÜZERİNE TEMSİL HEYETİ TARAFINDAN ALINAN TEDBİRLER:

İstanbul ile **haberleşme** kesildi.

İşgalin Anadolu'ya yayılmasını engellemek için Geyve-Ulukışla **demir yolu** tahrip edildi.

İstanbul'da tutuklanan Türk subaylara karşılık Anadolu'daki bazı **İtilaf Devleti** subayları tutuklandı.

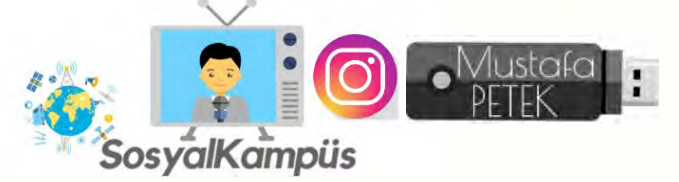
KAZANIM SORUSU-8

12 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi, İstanbul'da çalışmalarına başlamış ve 17 Şubat 1920'de Misakımillî Kararları tüm dünyaya ilan edilmiştir. Ancak İtilaf Devletleri Misakımillî Kararları'nın kabulünden rahatsız olmuştur. 16 Mart 1920'de İngilizler, toplantı halinde olan Mebusan Meclisi'ni basmış ve dağıtmıştır.

Bu metinde verilen bilgilere göre İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) İstanbul Hükûmeti'ne yardım etmeyi
- B) Millî iradeyi ortadan kaldırmayı
- C) Misakımillî'yi kabul ettirmeyi
- D) Yeni bir meclis oluşturmayı

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILMASI

Mustafa Kemal, Mebusan Meclisi kapatılıp dağıtıldığı için artık **millî egemenliğe** dayalı bir meclisin açılma zamanı geldiğini düşünüyordu. Temsil Heyeti adına komutanlara ve illere gönderdiği genelge ile Ankara'da olağanüstü yetkili bir meclisin toplanacağını duyurdu. Bu amaçla seçimlerin yeniden yapılmasını istedi. Dağıtılan meclisin üyelerinden Ankara'ya gelebilenlerin de yeni meclise katılabileceği duyuruldu. Yapılan seçimlerden sonra, **23 Nisan 1920**'de, Ankara'da, Hacı Bayram Camisinde kılınan Cuma namazının ardından dualar eşliğinde Büyük Millet Meclisi açıldı. Mustafa Kemal **meclis başkanlığına** seçildi.

⚙️ Hükûmet kurmak zorunludur. Geçici bir hükûmet başkanını tanımak veya bir padişah vekili atamak doğru değildir.

⚙️ Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır.

⚙️ Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır.

⚙️ Meclis başkanı aynı zamanda bu kurulun da başkanıdır.

⚙️ Yeni bir hükümetin kurulması ve ileride anayasa hazırlanması **kurucu meclis** özelliğini göstermektedir.

⚙️ Ulusal iradeye önem verilmiştir. Milletvekillerinin seçimle iş başına gelmesi; meclisin **demokratik** olduğunu gösterir.

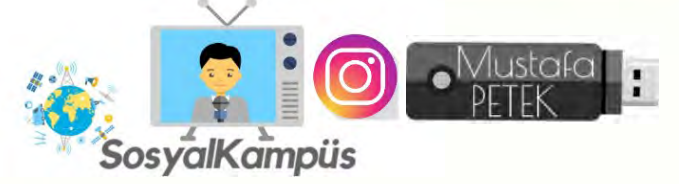

⚙️ Meclis **güçler birliği** ilkesini kabul etmiştir.

⚙️ **Meclis hükümeti sistemi** benimsenmiştir. Meclis aynı zamanda bakanlar kurulu gibi çalışmıştır.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILMASI

SosyalKampüs

- ☑ **Olağanüstü** yetkilere sahip olan Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla **Temsil Heyeti**'nin görevi sona erdi.
- ☑ Millî egemenliğe dayalı bir devletin temelleri atıldı.
- ☑ Mecliste **siyasi partilere** yer verilmemiştir. Çünkü bağımsızlık savaşının yapılacağı bir ortamda siyasi çekişmelerden uzak durmaya özen gösterilmiştir.
- ☑ İlk mecliste asker, memur, din adamı, çiftçi, tüccar, aşiret başkanı gibi toplumun değişik kesimlerinden milletvekilleri bulunuyordu. (Milli meclis niteliğindedir.)
- ☑ Büyük Millet Meclisi, tam bağımsızlığı elde etmek için Millî Mücadele'yi başlatan ve yöneten bir meclis olarak tarihi bir görev gerçekleştirdi. (Savaş meclisi)

Büyük Millet Meclisi olağanüstü koşullarda kurulmuş bir savaş meclisi olup ayrıca 1921 Anayasası'nı kabul eden **kurucu meclis**dir.

Kararların daha hızlı alınabilmesi amacıyla yasama, yürütme ve yargı yetkisini kendi bünyesinde toplayarak **güçler birliği** ilkesi ve meclis hükûmeti sistemini uygulamıştır.

Halkın her kesiminden temsilcilerin yer aldığı bu **demokratik** meclisin öncelikli amacı Misakımillî'yi gerçekleştirmek ve millî bağımsızlığı sağlamaktır.

KAZANIM SORUSU-9**İLK TBMM KARARLARI:**

- Geçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak ya da padişah vekili ortaya çıkarmak uygun değildir.
- TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.
- TBMM yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplamıştır. Meclisten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul hükümet işlerine bakar. Meclis başkanı bu kurulun da başkanıdır.

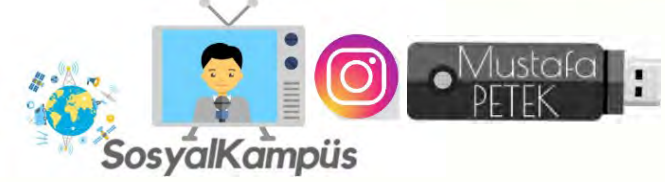
Tablodaki bilgilere göre TBMM hakkında;

- I. Güçler birliği sistemini benimsemiştir.
- II. Süreklilik göstereceğini ifade etmiştir.
- III. Halkın iradesini ön plana çıkarmış ve bu iradenin üzerinde bir gücün olmadığını belirtmiştir.
- IV. Padişah ve İstanbul Hükümeti ile koordineli çalışacağını ifade etmiştir.

çıkarımlarının hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III B) I, II ve IV C) Yalnız IV D) II, III ve IV

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

Vatanın bütünlüğünü sağlamak ve ulusal egemenliği hâkim kılmak için mücadele eden BMM'ye karşı **Damat Ferit Paşa Hükûmetinin** ve **İtilaf Devletlerinin** tavırları giderek sertleşti. Anadolu'da açılan bu kurumun kendi gelecekleri için tehlikeli olacağını düşünerek harekete geçtiler. İstanbul Hükûmeti, Anadolu'daki hareketin önderlerini karalamak ve ayaklanmalar çıkarmak için dönemin şeyhülislamından bir **fetva** aldı. Alınan fetvayı düşman uçaklarıyla Anadolu'nun her tarafına dağıtarak halkı **kışkırtmaya** çalıştı. Mustafa Kemal ve arkadaşları hakkında İstanbul'da bir mahkemede **idam** kararı çıkartıldı.

Azınlıkların Çıkardığı

Ayaklanmalar

- ✓ Pontusçu Rum Ayaklanmaları
- ✓ Ermeni Ayaklanmaları

İstanbul Hükûmeti'nin Çıkardığı

Ayaklanmalar

- ✓ Kuvâ-yı İnzibatiye (Halifelik Ordusu) Ayaklanması
- ✓ Anzavur Ayaklanması

Kuvâ-yı Millîye Yanlısı Olup Sonradan

Ayaklananlar

- ✓ Ethem Bey isyanı
- ✓ Demirci Mehmet Efe İsyanı

İstanbul Hükûmeti ve İtilaf Devletlerince Ortak Çıkarılan

Ayaklanmalar

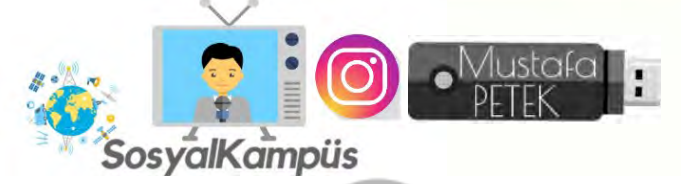
- ✓ Bolu, Düzce-Hendek, Adapazarı, Çopur Musa, Bozkır, Millî Aşireti İsyanı, Koçgiri, Ali Batı, Delibaş Mehmet ve Cemil Çeto Ayaklanması

Ayaklanmaların çıkmasında Anadolu halkı üzerindeki otoritesini kaybeden **Osmanlı Hükûmetinin** kışkırtmaları başlıca etkindir. Bununla birlikte kendi menfaatlerini düşünen bazı kimseler de ayaklanmalara katılmışlardır.

Anadolu halkı, Büyük Millet Meclisinin yanında yer almış, bu ayaklanmalara karşı mücadele etmiştir. Bu sayede isyanlar bastırılmış ve Meclisin **otoritesi** korunmuştur.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE KARŞI ÇIKARILAN AYAKLANMALAR

SosyalKampüs

Meclis, gerek İstanbul Hükûmetinin gerekse İtilaf Devletleri ve azınlıkların çıkardığı ayaklanmaları önlemek için ülke genelinde bazı önlemler aldı. Bunlar:

1. **Hıyanet-i Vataniye Kanunu** çıkarılarak (29 Nisan 1920) BMM'ye karşı ayaklananların vatan haini sayılıp cezalandırılacağı ilan edildi.
2. **İstiklal Mahkemeleri** kurularak ayaklananlar bu mahkemelerde yargılandı.
3. Ankara Müftüsü Rifat Efendi (Börekçi) ve birçok müftü tarafından Millî Mücadele'yi destekleyen **fetvaler** yayınlandı.
4. İsyancılar üzerine **Kuvâ-yı Millîye** birlikleri gönderilerek isyanlar bastırılmaya çalışıldı.

Ayaklanmalar, meclisin gücünü yok edemese de işgal güçlerinin Anadolu'daki ilerleyişini kolaylaştırdı.

Ayaklanmalar, millî Mücadele sürecinin uzamasına, düşmanın yurttan atılmasının gecikmesine neden oldu.

Ayaklanmalar, düzenli ordunun kurulmasının bir süre gecikmesine, silah ve malzeme kaybına sebep oldu.

Ayaklanmalar, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında, sosyal hayatta ve savaşa gücünde derin yaralar açtı.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen meclis, tüm isyanları bastırarak otoritesini güçlendirdi ve Anadolu'da tek hâkim güç haline geldi.

KAZANIM SORUSU-10

Büyük Millet Meclisi'ne karşı çıkarılan ayaklanmalar, genellikle Kuvâ-yı Millîye birlikleri tarafından bastırıldı. Fakat daha sonra bazı Kuvâ-yı Millîyeciler de isyan edince isyanları bastırma görevi düzenli ordu tarafından yerine getirildi. Ancak Kurtuluş mücadelesinin verildiği bu yıllarda bu tarz durumların yaşanması mücadele sürecini derinden etkiledi.

Buna göre;

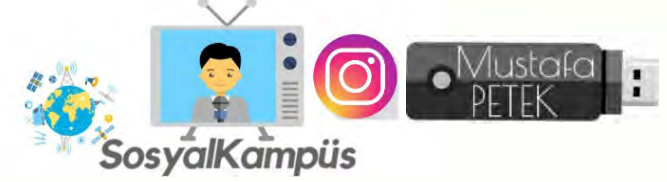
- I. Ayaklanmalar, Anadolu'daki düşman ilerleyişini kolaylaştırdı.
- II. İsyancılar Millî Mücadele sürecinin uzamasına neden oldu.
- III. İsyancılar düşmanın yurttan atılmasının gecikmesine sebep oldu.
- IV. Ayaklanmalar silah ve malzeme kaybına sebep oldu.

verilen bilgilerden hangileri yukarıdaki metni destekler niteliktedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

YOK HÜKMÜNDE BİR ANTLAŞMA: SEVR

☑ İtilaf Devletleri, 18-26 Nisan 1920 tarihleri arasında, İtalya'nın **San Remo** kentinde bir barış konferansı düzenledi. Ortak amaçları Osmanlı Devleti'ni parçalamak hatta tarih sahnesinden silmekti. Bu konferansta üzerinde uzlaştıkları antlaşma taslağını, Osmanlı Devleti'ne bildirdiler. Bu taslak İngilizlerin baskısı üzerine 22 Temmuz 1920'de padişahın başkanlığında toplanan **Saltanat Şûrasında** Topçu Korgeneral Ali Rıza Paşa dışındaki tüm delegeler tarafından onaylandı. Bunun üzerine Paris'e giden Osmanlı heyeti **10 Ağustos 1920**'de İtilaf Devletleri'yle Sevr Antlaşması'nı imzaladı.

- 1 İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat azınlıkların hakları gözetilmezse şehir, Türklerin elinden alınacak.
- 2 Boğazlar her zaman bütün devletlerin gemilerine açık olacak, Boğazların denetimi "Boğazlar Komisyonu" denilen bir komisyona bırakılacak.
- 3 Askerlik zorunlu olmayacak, sadece 50 bin kişilik bir ordu bulundurulacak, bu kuvvetin ağır silahları olmayacak.
- 4 Azınlıkların siyasi, sosyal ve kültürel hakları genişletilecek.
- 5 Kapitülasyonlardan bütün galip devletlerin vatandaşları yararlanacak.

Kanun-ı Esâsî'ye göre Mebusan Meclisi tarafından onaylanmayan bir anlaşma yürürlüğe giremez. Mebusan Meclisi de daha önce kapatıldığı için Sevr Antlaşması meclis onayından geçmemiştir.

Millî iradeyi temsil eden Büyük Millet Meclisinin antlaşmaya tepkisi çok sert oldu. Meclis, antlaşmayı tanımadığını ve antlaşmayı imzalayanların **vatan haini** olduğunu ilan etti.

KAZANIM SORUSU-11

Sevr Antlaşması'nın bazı maddeleri aşağıda verilmiştir:

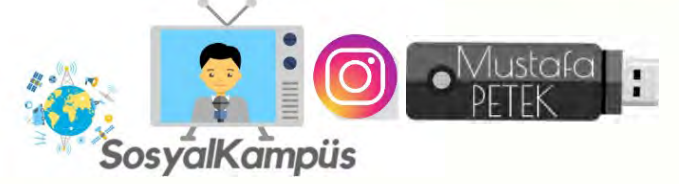
- Zorunlu askerlik kaldırılacak, asker sayısı sınırlandırılacak ve ordunun ağır silahı olmayacak.
- Boğazlar; içinde Türklerin bulunmadığı uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, savaş zamanı dahi bütün gemilere açık olacak.
- Kapitülasyonlardan bütün devletler faydalanacak.
- Azınlıkların hakları genişletilecek.

Bu maddelerden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

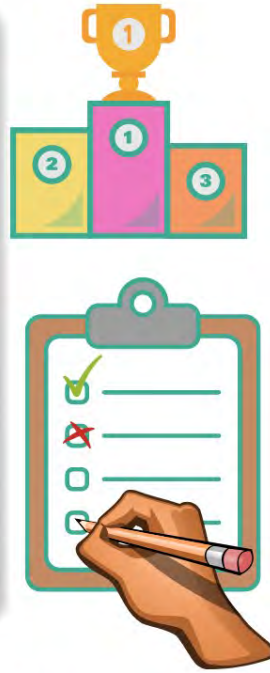
- A) Azınlıklar Müslüman halk ile eşit hale getirilmiştir.
- B) Ekonomik bağımsızlığı yok sayılmıştır.
- C) Askerî gücü yok edilmek istenmiştir.
- D) Egemenlik hakları zedelenmiştir.

ŞİMDİ KONULARI PEKİŞTİRME ZAMANI 😊

NARTEST TANE TANE ETKİNLİK ÇÖZÜMLERİ

www.altinkarne.com

BRANŞ DENEMESİ İÇİN
NARTEST ZAMANI!

Beceri
Temelli Sorular

Kazanım
Uyumlu

Yorum
Odaklı

www.altinkarne.com

CEVAP ANAHTARI

